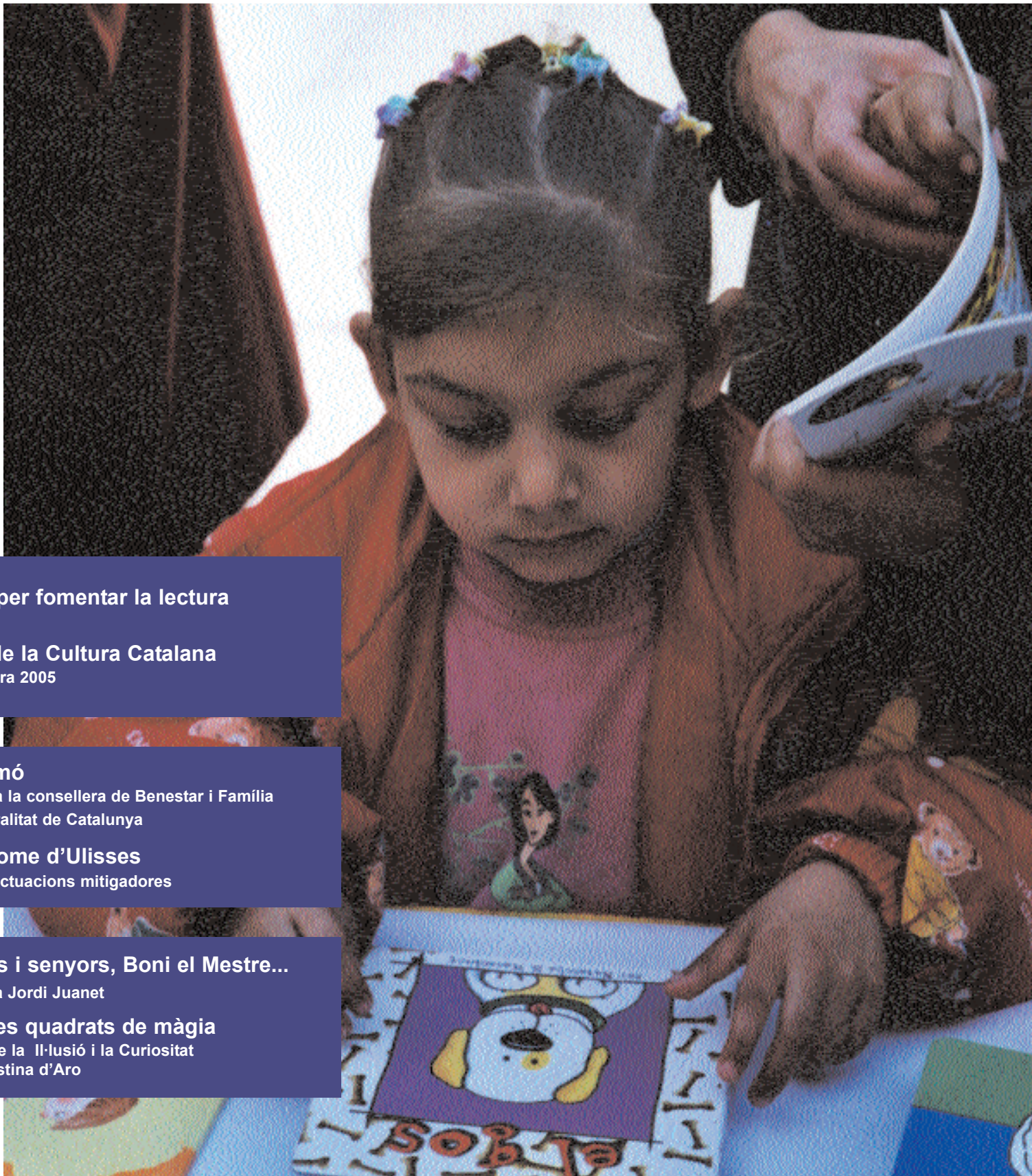

CARRER

núm.
41
primavera
2005

La revista de la Fundació La Roda d'accions culturals i del lleure

Entitats per fomentar la lectura

Capital de la Cultura Catalana
Esparreguera 2005

Anna Simó

Entrevista a la consellera de Benestar i Família
de la Generalitat de Catalunya

La síndrome d'Ulisses

Teràpies i actuacions mitigadores

Senyores i senyors, Boni el Mestre...

Entrevista a Jordi Juanet

Mil metres quadrats de màgia

El Museu de la Il·lusió i la Curiositat
a Santa Cristina d'Aro

**Demanar un crèdit
pot fer il·lusió**
Any Internacional
dels Microcrèdits

Espectacularment parlant
Discos, notícies i estrenes
d'espectacles per a tots
els públics

Tamborinada 2005
8 de maig: la Tamborinada
dels llibres i dels contes

sumari

el tema

3

La situació del llibre infantil i juvenil a Catalunya (I)
El Consell Català del Llibre per Infants i Joves

associacions

4

Entitats pel foment de la lectura
L'Amic de Paper i la Fundació Bromera

5

• Contes Solidaris
Ester Pobeda
• Vuit hores de contes a l'esplai

6

• Bebelectors
• Una il·lusió compartida
25è aniversari de l'Ateneu Popular 9 Barris de Barcelona

7

La Capital de la Cultura Catalana
Espareguerra 2005
Xavier Tudela

8

• Catruxos solidaris
• A un pas de la signatura del conveni del lleure
Ramon Ribas

9

• Demanar un crèdit pot fer il·lusió
Edmundo Sepa
• La banca ètica
FETS

l'ampli

10

• Les ONG no estaran excloses del 0,52%
Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya
• Connectem?

11

La síndrome d'Ulisses
Teràpies i actuacions mitigadores
Ana Trujillo

cooperació

12

Burkina Faso
Projecte solidari d'Intermón Oxfam
Josep Lluís Palma

13

• De Minsk a Masquefa
X Acollida d'Infants de Bielorrússia
• Dues cites solidàries
Un Dia per l'Esperança i la Festa del Comerç Just

l'entrevista

14-15

Entrevista a Anna Simó, consellera de Benestar i Família de la Generalitat

16

• amb nom propi
• tradi·accions
• recordant

17

• notícies
• paraules, paraules, paraules

l'entrevista espectacular

18-19

Entrevista a Jordi Juanet

en xarxa

20

Webs de literatura infantil i juvenil

espectacularment parlant

21-25

Espectacles i literatura
• anem a veure
• TTP
• ...des de l'escenari
• el racó musical
• notes noves

caixa de ressonància

26

Un any gegant
20è aniversari de l'Agrupació de Colles de Geganters de Catalunya

27

• Una trobada internacional acosta el teatre social a Barcelona
• Circ, més circ

28

Neix la primera Casa de la Música Popular a Mataró
Maria Salicrú-Maltas

29

Mil metres quadrats de màgia
La Casa Màgica d'en Xevi

a cau de roda

31-34

Tamborinada 2005
Programa complet
• notícies

idees taller

35

Taller de llibres animats
Pep Gómez

editorial

La revista Carrer és editada per la Fundació La Roda d'Accions Culturals i del Lleure, creada l'any 2003 per l'associació La Roda d'Espectacles Infantils i Juvenils als Barris i d'Accions Culturals. La Fundació agrupa prop de cent associacions juvenils, infantils i culturals de trenta-set poblacions catalanes. Des de fa vint-i-set anys La Roda programa espectacles i tallers de tots els gèneres per als infants i els joves a través de les associacions dels barris. Els objectius són oferir un lleure de qualitat, educatiu i formatiu als infants i els joves, afavorir l'ús de la llengua catalana en el lleure, difondre el coneixement de la cultura popular i les tradicions del país i donar suport al teixit associatiu dels barris. La Roda va rebre l'any 2001 la Creu de Sant Jordi.

Coordinació, redacció i correcció: Lluïsa Armengol

Consell de redacció: Carme Beltrán, Lluïsa Celades, Anna Corbella, Salvador Figuerola, Joan López i Concepció Pallàs

Col·laboració: Agrupació de Colles de Geganters de Catalunya, Carles Barba, Joan Boada, Consell Català del Llibre per Infants i Joves, FETS, Montse Fran, Fundació Bromera, Fundació Pere Tarrés, Pep Gómez, Enric Magoo, Alfons Mias, Josep Lluís Palma, Ester Pobeda, Ramon Ribas, Noè Rivas, Maria Salicrú-Maltas, Edmundo Sepa, SETEM, Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya, Ana Trujillo, Xavier Tudela, Josep Maria Valls i Esther Ximénez.

Disseny portada: Umberto Valeri i Marta Serra

Maquetació: Eloisa Trujillo

Imatge portada: Fundació Ateneu Popular Sant Roc de Badalona

Preimpresió i impressió: Gamma

Edita: Fundació La Roda d'Accions Culturals i del Lleure

C. Sant Eusebi, 53, pral. 2a. 08006 Barcelona

Tel.: 93 414 72 01 • Fax: 93 414 77 05

administracio@fundaciolaroda.org

www.fundaciolaroda.org

Dipòsit legal: B/25.352.87

Amb el suport de:

Generalitat
de Catalunya

Carrer 41 presenta de nou noves propostes, iniciatives i projectes de la societat civil. Abasten molts camps, i entre d'altres l'àmbit de la literatura per a infants i joves, del qual hem volgut parlar en ocasió de l'Any del Llibre i la Literatura. La revista presenta també notícies i informacions sobre el món de l'espectacle familiar amb noves seccions i col·laboradors. La Fundació La Roda continua així la feina que s'ha marcat de difondre i donar relleu a la feina que es fa en el camp de l'educació en el lleure, la cultura popular i les arts escèniques.

■ Literatura infantil i juvenil

La situació del llibre infantil i juvenil a Catalunya (I)

L'Ajuntament de Barcelona ha decretat el 2005 l'Any del Llibre i la Literatura. Un bon moment per analitzar quina és la situació del llibre infantil i juvenil a Catalunya. Ho farem en dues entregues. La primera se centra en l'oferta editorial i es basa en un estudi

publicat el 2002 pel Consell Català del Llibre per a Infants i Joves, on es fa palès un sector fort però amb problemes estructurals seriosos als quals caldria posar remei. La segona entrega tractarà dels hàbits lectors dels joves catalans.

L'any 2001, el Consell Català del Llibre per a Infants i Joves (CCLIJ) va encarregar l'elaboració d'un estudi per esbrinar la situació del llibre infantil i juvenil en català. La voluntat era conèixer molt bé el sector de la publicació editorial en català per definir les fites que s'han d'establir en aquest camp i els mitjans necessaris per assolir-les.

L'estudi, realitzat per BCF Consultors, publicat el 2002 i centrat sobretot en l'oferta editorial, va revelar algunes de les característiques del sector a Catalunya.

D'una banda es constata que es publiquen molts llibres infantils i juvenils a Catalunya, molt més que a Espanya, Suècia i França, els països de referència de l'estudi. El fet que se'n publiquin més però amb tiratges més curts sembla indicar que a Catalunya es prioritza

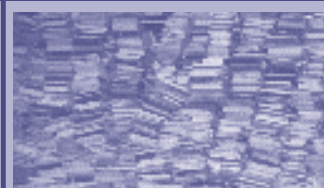
la quantitat sobre la qualitat. El pes excessiu d'aquesta producció respecte al total de llibres publicats en català comporta segons els autors de l'estudi un clar perill de saturació del mercat. D'altra banda, hi ha en el sector un clar dèficit de producció autòctona. Gairebé la meitat dels títols publicats en català són traduccions i els llibres catalans per a infants i joves, malgrat la seva qualitat, tenen poca projecció internacional.

Pel que fa a la demanda de llibres infantils i juvenils, la venda d'aquest tipus de producte representa prop del 16% del total de vendes de llibres en català, una xifra que a Espanya i a França és del 9%. Aquesta dada revela la importància d'aquest sector a Catalunya. Sembla, però, que la lectura en català és en bona part prescriptiva, amb

poca continuïtat després de l'etapa escolar, i que entre els docents predomina una visió "escolaritzada" i per tant reduccionista de la lectura. La seva promoció en l'àmbit educatiu no està sistematitzada i és encara una opció personal i voluntària de mestres i associacions de pares i mares. D'altra banda, la presència deficient del llibre infantil i juvenil als mitjans de comunicació no ajuda gens a consolidar-lo com un producte cultural normalitzat.

En aquest sentit i davant de la manifesta fragmentació i descoordinació de les actuacions dels diversos estaments professionals en l'àmbit del foment de la lectura, l'estudi conclou que és necessària una implicació decidida de l'Administració pública en la promoció i la difusió del llibre infantil i juvenil entre la ciutadania.

apunt

Els hàbits de lectura

L'1 d'abril passat el Consell Català del Llibre per a Infants i Joves va presentar les conclusions d'un segon estudi, aquesta vegada sobre els hàbits de lectura dels infants i joves de Catalunya, que completa l'anàlisi de la situació del llibre infantil i juvenil, centrada en el món editorial, que es va presentar l'any 2002.

Aquestes són unes conclusions molt esperades per tot el sector editorial i també són importants per als professionals del món de l'educació en el lleure, per a la comunitat educativa en general, i sobretot, per als responsables de les administracions públiques.

Els hàbits lectors dels infants i els joves catalans centraren la segona entrega sobre la situació del llibre infantil i juvenil a Catalunya.

El Consell Català del Llibre per a Infants i Joves

El Consell Català del Llibre per a Infants i Joves (CCLIJ) és una federació d'associacions, sense finalitat lucrativa, nascuda el 1982 per difondre el llibre per a infants i joves i promoure la lectura en aquest sector de la població. L'integren, entre altres institucions, l'Associació Catalana d'Amics del Llibre Infantil i Juvenil, el Gremi d'Editors de Catalunya, l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, l'Associació Professional d'Il·lustradors de Catalunya i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Les activitats destacades del CCLIJ són l'organització anual del Saló del Llibre Infantil i Juvenil i de les Setmanes del Llibre Infantil i Juvenil, un seguit d'exposicions itinerants per les biblioteques de Catalunya. Amb el propòsit d'estimular la lectura d'imaginació en els nois i noies i en col·laboració amb l'Associació Catalana d'Amics del Llibre Infantil i Juvenil el CCLIJ convoca el premi de literatura Protagonista Jove. També publica la revista *Faristol*, una de les millors publicacions especialitzades en literatura per a infants i joves, i ofereix assessorament a les entitats, els responsables de les administracions i els professionals de diversos àmbits per promoure la lectura.

C. Mallorca, 272, 1a. • 08037 Barcelona • Tel.: 93 487 45 25 • www.cclij.org

■ Entitats pel foment de la lectura

Per llegir més

El desig de fomentar els hàbits de lectura per tot el que aporten en la formació cultural i personal de l'infant i el jove és el que mou els membres d'entitats com L'Amic de Paper, que es dedica a les biblioteques escolars, i la Fundació Bromera, una entitat creada per l'editorial valenciana Bromera.

L'Amic de Paper

L'Amic de Paper és una entitat sense afany de lucre que va iniciar les seves activitats en el camp de les biblioteques escolars l'any 1984. Està formada per bibliotecaris, mestres, pedagogs, psicòlegs i representants de la Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya.

La seva tasca consisteix fonamentalment a promoure la lectura en l'àmbit escolar col·laborant en la creació, el manteniment i l'ampliació de les biblioteques escolars, i a sensibilitzar l'Administració sobre la funció educativa que tenen aquests centres de lectura. Des de la seva formació L'Amic de Paper ha coordinat diversos plans d'actuació a Rubí, Cornellà, Sant Feliu i l'Hospitalet de Llobregat per organitzar i dinamitzar les biblioteques escolars d'aquestes poblacions.

Paral·lelament, L'Amic de Paper ofereix assessorament i activitats de formació adreçats a mestres i professors per organitzar, mantenir i dinamitzar el servei de biblioteca dels seus centres. Els bibliotecaris de L'Amic de Paper també elaboren periòdicament seleccions de llibres de coneixements infantils i juvenils. L'objectiu és oferir una eina de qualitat que ajudi els responsables de les biblioteques escolars a realitzar una bona selecció d'aquest tipus de documents.

L'Amic de Paper
C. Melcior de Palau, 140, 4t.
08014 Barcelona
Tel.: 93 330 72 13 - 93 490 54 98
www.amicdepaper.org

Fundació Bromera

La Fundació Bromera per al Foment de la Lectura és una entitat de caràcter cultural i sense ànim de lucre que té com a finalitat principal el foment de la lectura, especialment la literària i formativa, entre tots els sectors de la societat en general, però amb una atenció específica cap a la població infantil i juvenil i el món de la cultura i de l'ensenyament.

Edicions Bromera és l'origen d'aquesta fundació, que vol contribuir a capgirar els baixos índexs de lectura de la societat valenciana: més de la meitat de la població no llegeix llibres mai o quasi mai. A més, València és el territori amb llengua pròpia que menys llibres adquireix i llegeix en el seu idioma (menys de la sisena part dels lectors compra llibres en valencià).

Els objectius prioritaris de la Fundació són promoure i donar suport a la investigació docent sobre pràctiques que generen interès i motivació real per la lectura entre els infants; fomentar activitats relacionades amb la reflexió sobre el món del llibre i de la literatura i promoure i potenciar l'ús de la llengua pròpia dels valencians.

Fundació Bromera
Apartat de Correus 147
Polígon Industrial I - Ronda Tintorers, 117
46600 Alzira
Tel.: 962 402 254
www.fundaciobromera.org

lectures

La literatura infantil i juvenil

Una història recent

La literatura específicament adreçada al públic infantil i juvenil no sempre ha existit. És durant el segle XIX quan Charles Perrault, Hans Christian Andersen i els germans Grimm, entre molts altres, s'interessen per la tradició oral, que té un alt contingut moral i didàctic, i recuperen i fixen sobre el paper els contes, les cançons i les rondalles que circulaven de boca a orel·la des de temps immemorials. D'altra banda, obres d'aventures com les de Jules Verne, Robert Louis Stevenson i Alexandre Dumas i contes com els de Lewis Carroll, Carlo Collodi o J. M. Barrie, tot i que originàriament no anaven adreçades a cap públic en concret, esdevenen uns veritables clàssics que devoren generació rere generació els infants i joves lectors. Però no és fins que s'estén l'educació obligatòria i que s'esdevenen canvis socials i culturals importants al segle XX que apareix el que es pot considerar com un gènere especialment adreçat al públic infantil i juvenil. Els diversos moviments pedagògics impulsen l'interès cap a textos adreçats als infants i joves i el gènere recull adaptacions dels temes de la literatura per a adults en clau infantil i juvenil i continua a pouar en la literatura de fantasia i d'aventura.

A Catalunya, en el desenvolupament de la literatura infantil i juvenil hi té un paper destacat Josep Maria Folch i Torres, creador a finals del segle XIX i principi del XX de la Biblioteca Patufet, amb la qual tota una generació va aprendre a llegir el català quan aquesta llengua no s'ensenyava a l'escola. Més endavant, la Mancomunitat estableix una xarxa de biblioteques i una escola de bibliotecàries i edita la col·lecció "Llibres per a servir de lectura a les escoles de Catalunya". Hi ha durant aquest període projectes editorials molt interessants adreçats al públic jove amb autors com Carles Riba, Josep Carner, Joan Salvat-Papasseit i la il·lustradora i autora Lola Anglada, i durant la República es tradueixen clàssics europeus com *Les aventures de Pinotxo* o *Peter Pan*. La Guerra Civil representa una aturada total de qualsevol activitat en aquest sentit i la represa no arriba fins als anys seixanta, amb la creació de Cavall Fort i de l'Editorial La Galera, i la introducció dels corrents europeus que incorporen i adapten els gèneres de la literatura per a adults, com la novel·la negra o el realisme crític. Sebastià Sorribas, Manuel de Pedrolo, Joaquim Carbó, Josep Vallverdú, Emili Teixidor, Pep Albanell, Gemma Lienas, Mercè Canela o Jaume Cabré són alguns dels noms destacats de la novel·la infantil i juvenil catalana moderna.

■ Educació

contes solidaris

Ester Pobeda

Contes, llegendes, mites i rondalles... Paraules i paraules que, al capdavant, ens expliquen moltes coses sobre el nostre univers i la nostra vida, sobre nosaltres mateixos i les persones que ens envolten. L'entitat sabadellenca Contes Solidaris les difon a les escoles, a les residències d'avis i al centres cívics i dibuixa amb elles un món una mica més savi i molt més solidari

Contes Solidaris és una entitat sense ànim de lucre nascuda a Sabadell el gener del 2003. Pretén apropar les persones al voltant d'una història i reivindicar l'ús de la paraula, vol aprendre de la saviesa que s'amaga darrere els contes i redescobrir les històries que ajuden a fer-se gran. A la gent que en formem part, ens agradaria construir un pont de paraules i de records perquè els avis i els infants es retrobessin.

A Contes Solidaris utilitzem el conte com a eina d'integració i de participació. Un conte és la millor excusa per engrescar els nens i les nenes a jugar i despertar la seva imaginació; un conte de tradició oral és un bon motiu per començar les nostres tertúlies d'adults i aprofundir en el seu significat; un conte radiofònic de no fa gaires anys és la nostra millor excusa per entrar a les residències d'avis, motivar la gent gran a conversar i fer-los recordar; un conte senzill i curt és la nostra targeta d'entrada per accedir a les persones que estan recloses.

No busquem interpretació ni espectacle, perquè no som actrius ni narradors professionals. Nosaltres som els amics dels contes, els que hem crescut escoltant-los i somiant-los, i els volem tornar a donar el seu valor originari: la saviesa transmesa de generació en generació.

Els nostres tallers tenen una duració d'una hora i mitja. En aquesta estona, tant podem jugar com enfilar pensaments, parlar del que sentim, ballar i cantar, imaginar un objecte del

conte i fabricar-lo amb material reciclat o pintar els personatges... "Juguem amb els contes" és un espai per a nens de 3 a 6 anys. El fem un cop a la setmana a un centre cívic de Sabadell. "Compartim contes" és un espai de tertúlies per a adults i el fem un cop al mes. A part d'aquestes dues activitats tenim visites periòdiques a diferents llocs de la ciutat.

Contes Solidaris també treballa amb la il·lusió de recuperar llegendes d'altres cultures i fer-les conèixer, perquè els contes i les cultures estan agermanades per les paraules. Unes paraules que s'han d'editar perquè no es perdin en el temps. Un exemple és la recent publicació de *La leyenda de Ratón-que-salta*. Com el nostre esperit sempre és d'ajudar, una part econòmica de la venda d'aquesta història anirà destinada al pre-escolar-infantil Óscar Arnulfo Romero, situat a un barri indígena de Masaya, a Nicaragua.

La nostra petita experiència ens fa seguir endavant dins d'aquest món de color que mai no s'acaba. Sempre ens calen voluntaris i amics animats a dur la paraula a qualsevol lloc, i no tan sols la paraula: també ens calen mans per treballar i retallar. Així que si voleu participar en el nostre projecte, us podeu adreçar a Contes Solidaris.

Ester Pobeda és membre de Contes Solidaris

Contes Solidaris
esterpces@yahoo.es

notícies

8 hores de contes a l'esplai

Prop de cinquanta narradors explicaran per Sant Jordi les aventures del Quixot en la vuitena edició de *Vuit hores de contes* de Cornellà de Llobregat, una iniciativa del Centre d'Esplai Infantil i Juvenil Mowgli.

El llibre i el conte tenen una presència destacada en qualsevol esplai que s'honora. No hi ha dades sobre la feina que es fa en el món de l'educació en el lleure per fomentar la lectura entre els petits i els joves, però sense cap mena de dubte és molt important.

N'és una mostra la iniciativa de l'Esplai Mowgli de Cornellà de Llobregat, que organitza per Sant Jordi l'activitat *Vuit hores de contes* des del 1997.

El 23 d'abril, a l'Orfeó Catalònia de la població, a partir de la cinc de la tarda i fins a la una del matí, prop de cinquanta narradors i narradores de Cornellà, gent relacionada amb el món de l'escriptura, mestres, monitors i famílies de l'esplai, aniran encadenant contes i narracions per a les 400 persones, tant petits com adults, que s'espera que assisteixin a l'acte. Aquest any, coincidint amb el quart centenari de l'edició del Quixot, el fil conductor seran les aventures d'aquest cavaller i de Sancho Panza.

El Centre d'Esplai Infantil i Juvenil Mowgli, que va començar la seva tasca educativa amb els infants i joves cornellanencs l'any 1971, pretén amb aquesta festa apropar d'una manera plaent els infants, els joves i també els adults a la lectura. Aquesta feina la fa tot l'any amb les activitats, els jocs i els tallers que s'organitzen a l'esplai.

Centre d'Esplai
Infantil i Juvenil Mowgli
Pl. Josep Taradellas, s/n
08940 Cornellà de Llobregat
Tel.: 93 377 06 95

■ Educació

bebe lectors

La biblioteca municipal de la Palma de Cervelló ofereix als pares una bebeteca per familiaritzar els seus nadons amb el món dels llibres.

La Palma de Cervelló és una petita població del Baix Llobregat de 3.000 habitants situada prop de Sant Vicenç dels Horts i de Molins de Rei. Des de l'any 2003, la seva biblioteca pública inclou un espai per als petits lectors de tres mesos fins a quatre anys. La iniciativa és d'Esther Ximénez, filòloga de 32 anys, bibliotecària de la població des de fa deu anys, que s'ha inspirat en altres experiències d'aquest mateix tipus que s'estan duent a terme des que les bebetèques van aparèixer a França cap als anys vuitanta. A Catalunya, la pionera va ser la bebeteca de la biblioteca de Parets del Vallès, conduïda per Mercè Escardó, especialista en serveis bibliotecaris destinats a fomentar la lectura des de les edats més tendres.

Cada tarda aproximadament una desena d'infants acompanyats per les seves mares es congreguen en un petit espai habilitat amb coixins, catifes i unes tauletes. Els bebetectors, que tenen tots un carnet d'usuari, hi escolten els contes que els expliquen els seus acompanyants, juguen amb els llibres adequats per a les seves edats i un cop al mes assisteixen a "L'hora del conte", una activitat on es fan servir precontes, titelles, cançonetes i jocs per estimular la seva atenció i el gust pels llibres.

A la bebeteca, els infants es familiaritzen amb el món de la literatura, aprenen a respectar els llibres i a ser atents —una bebeteca no és una ludoteca. Però la bebeteca també és un espai de formació per als acompanyants, mares, pares, familiars o persones de confiança, que disposen d'un fons escollit de llibres sobre educació, puericultura o psicologia. I també és un espai pensat perquè s'estableixi entres els infants i els acompanyants una relació afectiva més intensa. Segons Esther Ximénez, el que li ha donat més feina és conscienciar els pares que la bebeteca és un espai idoni de relació amb els seus fills, i no pas entre ells. I és que els més esvalotats són sovint els pares.

Biblioteca Municipal de la Palma de Cervelló
Pl. Cervantes, 4 - 08756 La Palma de Cervelló - Tel.: 93 672 06 95

notícies

una il·lusió compartida

Un testimoni sobre vint-i-cinc anys de lluita a l'Ateneu Popular 9 Barris

"Viure l'Ateneu Popular és per a mi el millor antídote contra tantes altres realitats decebedores d'aquest món i d'aquest país..."

Aquestes paraules del guitarrista Feliu Formosa, un dels nombrosos artistes que freqüenten des de fa temps aquest important centre cultural en què s'ha convertit l'Ateneu Popular 9 Barris de Barcelona, formen part del pròleg del llibre *Una il·lusió compartida*, coordinat per Xavi Pérez i editat per Pagès Editors amb el suport de la Diputació de Barcelona i la col·laboració de la Fundació Jaume Bofill.

Una il·lusió compartida s'edita en el 25è aniversari de l'Ateneu i és la crònica d'una lluita que es va iniciar l'any 1977 amb l'ocupació d'una planta asfàltica per part d'uns veïns desitjosos de convertir aquesta instal·lació en ateneu popular dedicat a activitats culturals. És també el testimoni de com la voluntat popular ha aconseguit transformar una reivindicació com n'hi va haver força durant la Transició en una aposta cultural moderna, alternativa i dinàmica, que ara ja és un veritable referent cultural, en particular en el camp de les arts de l'espectacle. Avui l'Ateneu acull l'única escola de circ de tot Catalunya i de l'Estat espanyol, és un centre de programació de prestigi i de producció d'espectacles i un lloc on la lluita contra l'exclusió, la participació, la mobilització i el compromís amb l'entorn són constants. Una experiència única i modèlica, amb la maduresa dels vint-i-cinc anys de funcionament i el dinamisme que suggereix una trajectòria impregnada de lluita i d'obstinació.

En Grup

guanya el premi d'Educació en el Lleure de la Fundació Lluís Carulla

EnGrup és una comunitat virtual impulsada pel Moviment de Centres d'Esplai Cristians (MECEC) de la Fundació Pere Tarrés. És un espai d'intercanvi de recursos i informació obert a tota la comunitat d'educadors en el lleure de parla catalana. En un any i tres mesos de funcionament, el portal ha rebut 52.664 visites i té 3.500 usuaris registrats, que participen en les diverses seccions, entre les quals destaquen l'agenda, les notícies, el banc de recursos, els fòrums, les enquestes, els intercanvis de mate-

rial, els àlbums fotogràfics, les consultes a experts i els articles d'opinió.

En la primera edició dels premis d'Educació en el Lleure de la Fundació Lluís Carulla, s'han atorgat cinc guardons dotats cada un amb 4.000 euros. A banda d'EnGrup, l'han rebut un projecte dels esplais de la Garrotxa, un centre obert de Sant Adrià, un conjunt d'activitats educatives a la Vall del Corb i una experiència d'oci nocturn a l'Escala.

www.engrup.org

■ Cultura

Capital de la cultura Catalana

Xavier Tudela

L'abril passat Esparreguera va ser designada Capital de la Cultura Catalana, la segona capital després de Banyoles, que ho va ser l'any 2004. La impulsora d'aquesta iniciativa, recent però amb un futur prometedori, és l'Organització Capital de la Cultura Catalana, nascuda l'any 1997 per donar projecció a la cultura catalana.

El primer de gener del passat 2004 es va iniciar oficialment la Capital de la Cultura Catalana, una iniciativa que s'adreça a tot el territori del domini lingüístic i cultural català. Té com a objectius contribuir a ampliar la difusió, l'ús i el prestigi social de la llengua i cultura catalanes, incrementar la cohesió cultural dels territoris de parla catalana i, finalment, contribuir a un millor coneixement de les ciutats designades com a capital cultural, tant a l'interior com a l'exterior del país.

Banyoles (Pla de l'Estant) fou la primera Capital de la Cultura Catalana de la història. Enguany ho és Esparreguera (Baix Llobregat Nord) i l'any vinent ho serà Amposta (Montsià). La ciutat que serà designada capital cultural del 2007 es coneixerà el proper mes de juny, d'entre les diverses candidatures presentades.

Històricament, les capitals culturals van néixer a Atenes (Grècia) el 1985, amb abast inicial dels països membres de l'aleshores Comunitat Econòmica Europea. Aquest 2005, la Capital Europea de la Cultura és la ciutat irlandesa de Cork.

Atès l'èxit de la iniciativa, s'han posat en marxa les capitals culturals a d'altres països i zones del món. Fins i tot, des de fa uns quants anys, existeix la ECCM (Xarxa Europea de Capitals Culturals), a la qual, per cert, la Capital de la Cultura Catalana pertany des de l'any passat, com a membre de ple dret.

Fora del nostre continent, els països àrabs també tenen la seva capital cultural, en aquest cas circumscrita exclusivament a les capitals polítiques.

En el continent americà, existeixen les capitals culturals d'ençà de l'any 2000 quan Mèrida (Mèxic) inicià amb una exitosa capitalitat el projecte de la Capital Americana de la Cultura, capitalitat que aquest 2005 exerceix Guadalajara, ciutat que en els darrers temps ha tingut una gran projecció al nostre país,

per haver acollit la cultura catalana en la seva important Fira Internacional del Llibre.

Detallat el panorama internacional de les capitals culturals i retornant al nostre àmbit lingüístic voldria destacar que la implantació en el nostre país de la Capital de la Cultura Catalana és una iniciativa nascuda, promoguda i desenvolupada des de la societat civil com, salvant totes les distàncies, també han nascut des de la societat civil la Creu Roja Internacional, els Jocs Olímpics, la Fundació Nobel o Amnistia Internacional, per posar exemples ben coneguts i reeixits.

Fou el 1997 quan un grup de persones, que des de fa anys treballem en l'àmbit de la cultura, vam creure que podria ser interessant, positiu i fins i tot necessari que Catalunya i la resta de l'àrea lingüística i cultural catalana tinguessin la seva pròpia capital cultural, com un nou instrument que ens permeti reafirmar-nos com a poble, en un món globalitzat econòmicament i mundialitzat des de l'àmbit de la cultura.

Les ciutats i els països, igualment com les persones, es regeixen per etapes o cicles històrics. Estem convençuts que per a les ciutats designades, per a Catalunya i la resta del domini lingüístic català, la Capital de la Cultura Catalana pot contribuir a representar una nova etapa més participativa, pròspera, cohesionadora i beneficiosa per a tothom.

Xavier Tudela
President Organització Capital
de la Cultura Catalana

Esparreguera
2005
Capital de la
Cultura
Catalana

Ronda Universitat, 7
Barcelona 08007
Tel.: 93 412 32 94
www.cccat.net

esparreguera 2005

passió per la cultura

A partir d'ara Esparreguera ja no serà tan sols coneguda com la ciutat que representa la Passió més famosa del país sinó com l'epicentre cultural de Catalunya. Durant tot l'any 2005 la població s'omplirà d'exposicions, congressos, actes culturals, festes populars, mostres i trobades, en una veritable allau de cultura i de festa. Aquest és un repte que l'any 2004 ja va assumir Banyoles amb èxit i que ara té el suport del teixit associatiu i de l'ajuntament d'Esparreguera, la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona, TV3, Catalunya Ràdio i diverses empreses com Dragados, Mango i Caprabo, entre altres. Per conèixer la infinitat de propostes de la Capital de la Cultura Catalana de l'any 2005, com el Congrés de Colònies Industrials de Catalunya (28 de maig), la Primera Trobada Concurs de Teatre Juvenil del Països Catalans (del 13 al 15 de maig) o la Festa del Foc (11 de setembre), consulteu el programa a www.esparreguera.org

■ Medi ambient

Cartutxos *solidaris*

Reciclar és beneficiós pel medi ambient. Però també ho pot ser per entitats sense ànim de lucre amb projectes mediambientals i socials com la Fundació Natura, l'Associació Catalana per a la Infància Maltractada i la Fundació Dr. Trueta, que financen algunes de les seves activitats amb programes de reciclatge de cartutxos de tinta i tòners

Durant la feina diària generem una quantitat important de residus. Els cartutxos de tinta i els tòners de les impressores en són uns d'importants, tant per la quantitat com per l'impacte que tenen en el medi ambient, ja que contenen plàstic, metalls pesants, pigments i conservants. Des de fa un quant temps, diverses entitats ofereixen als usuaris d'aquests productes una solució que té una doble, i fins i tot una triple conseqüència: d'una banda, es redueix l'impacte sobre el medi ambient, de l'altra es generen fons per finançar projectes socials i mediambientals i, finalment, es pot estalviar fins a un 30% en la compra del producte reciclat.

Una de les iniciatives més interessants en aquest sentit és el de Fundació Natura, que es dedica a la protecció del patrimoni natural mitjançant l'adquisició i la gestió d'espais naturals d'interès ecològic. Fundació Natura ha creat el projecte Plantatuarbol.com, que des del 2002 gaudeix d'un conveni amb l'empresa anglesa de reciclatge de cartutxos de tinta EBPL (Environmental Business Products, Ltd), en virtut del qual rep 0,50€ per cada cartutx reciclat. Amb els diners recollits, 18.000 € fins aquest any, Plantatuarbol.com, al qual participen 3.079 empreses, prop de 2.400 persones i un centenar d'escoles de tot l'Estat, finança projectes de reforestació. L'any 2004 es van dedicar 10.000 € per replantar un bosc de ribera a Riudellots de la Selva i el 2005 una part dels beneficis es dedicaran a finançar un projecte de reforestació al Brasil.

Per la seva banda, la Fundació Humanitària pel Tercer i Quart Món Dr. Trueta disposa des de l'any 2002 de 914 centres de recollida amb 1.209 contenidors de cartutxos i tòners usats. Els beneficis serveixen per finançar els seus projectes, especialment els programes ocupacionals per a persones amb disminució derivada de malalties mentals. Però la Fundació Dr. Trueta no es limita al reciclatge dels cartutxos. Per tirar endavant la seva tasca en els àmbits humanitari, ecològic i de teràpia ocupacional, recull fàrmacs (té uns 800 conteni-

dors en centres sanitaris de tot Catalunya), material òptic i ortopèdic, telèfons mòbils i material informàtic. Un cop el material classificat, s'envia al Tercer Món i a la Xarxa Quart Món, que s'encarrega de distribuir-lo a famílies catalanes amb pocs recursos.

Una altra experiència és la d'ACIM, Associació Catalana per la Infància Maltractada, que té en marxa des de l'any 2000 l'Operació Reciclatge a través de la qual recull mòbils usats, que distribueix a països subdesenvolupats, i cartutxos de tinta, el reciclatge dels quals els ha permès fins ara recollir 8.000 €, que l'entitat ha destinat als seus projectes socials amb la participació de 1.000 empreses catalanes que s'hi han acol·lit.

ACIM i la Fundació Trueta instal·len gratuïtament a les empreses que ho sol·liciten contenidors que recullen un cop-plens. En canvi, Plantatuarbol.com proporciona sobres de reciclatge amb el franqueig pagat perquè també els particulars puguin reciclar el seu cartutx usat. Les empreses que s'encarreguen del reciclatge són empreses autoritzades per la Junta de Residus. Tornen a omplir els cartutxos i canvien els elements que es desgasten per tal que es puguin utilitzar fins a 15 vegades més.

A més de participar en programes d'aquest tipus, que generen un benefici social i mediambiental, els usuaris poden anar més enllà per reduir els residus adquirint cartutxos reciclats. Només cal assegurar-se que l'empresa certifiqui la qualitat del producte. ☐

Plantatuarbol.com
Tel.: (gratuït) 900 805 507
www.plantatuarbol.com

Fundació Dr. Trueta
Tel.: 93 886 92 76
www.dr-trueta.org

Operació Reciclatge
Tel.: (gratuït) 900 997 143
www.acim.es

notícies

A un pas de la signatura del conveni del lleure

El 14 de juliol del 2003 es va constituir la Taula de Negociació del I Conveni del Lleure Educatiu i Sociocultural. Aquesta fita per a alguns era la culminació d'un procés d'anys de converses per tenir més reconeixement del nostre sector empresarial i per dignificar les condicions laborals.

Evidentment, amb la constitució de la Taula no n'hi havia prou, i el procés d'un any i mig de negociacions és prou indicador de les dificultats que s'han hagut de vèncer per arribar a la signatura del conveni.

Actualment ja hi ha acord sobre la totalitat dels articles del conveni, i tot i que estava previst signar-lo durant el gener, han sorgit diverses dificultats quant al redactat definitiu que estan retardant la data de signatura.

Un conveni suposa sempre l'establiment de les condicions laborals mínimes per treballar en un sector determinat. Un primer conveni, com és aquest cas, ha de partir de les realitats econòmiques del sector, però alhora ha de marcar unes condicions que es puguin considerar dignes i que suposin millores respecte a situacions anteriors.

Aquest conveni, previst per una vigència de tres anys, afectarà al voltant de 15.000 treballadors i treballadores de Catalunya que treballen en activitats d'educació en el lleure, dins i fora del marc escolar, i en l'organització i la gestió de serveis socioeducatius.

El resultat d'aquest acord realitzat amb criteris socials serà una menor desigualtat en les condicions laborals i econòmiques dels diferents professionals d'un sector que en els propers anys haurà d'adequar els seus preus per millorar la qualitat i professionalitat dels serveis adreçats a escoles, administracions públiques, famílies i empreses.

Tanmateix, com en la consecució de la fita de la constitució de la Taula, aquesta signatura tancarà un procés, però n'obrirà un altre, el de la implantació del conveni per a tots els treballadors i treballadores del sector, no tan sols pel que fa referència a les condicions laborals, sinó també pel que fa a una cultura més professional del treball en el lleure educatiu.

Ramon Ribas
Director General d'ENTORN, sccl

■ Any Internacional del Microcrèdit

Demandar un crèdit pot fer il·lusió

Edmundo Sepa

Una iniciativa nascuda al Tercer Món, els microcrèdits, s'ha exportat als països del Primer Món, on també s'utilitzen per lluitar contra la pobresa i l'exclusió. La importància i l'eficàcia demostrada d'aquesta iniciativa li han valgut el reconeixement i el suport de les Nacions Unides, que han resolt declarar l'any 2005 l'Any Internacional del Microcrèdit.

2005, ANY INTERNACIONAL DEL MICROCRÈDIT

En la 91a sessió plenària, que es va celebrar el 15 de desembre del 1998, l'Organització de les Nacions Unides va adoptar la resolució 53/197, en què es declarava el 2005 l'Any Internacional del Microcrèdit.

Un dels aspectes més destacats d'aquesta resolució és la petició "que s'aprofiti l'ocasió especial que ofereix la commemoració de l'Any Internacional del Microcrèdit per impulsar els programes de microcrèdit a tot el món i per invitar els governs, les Nacions Unides, totes les organitzacions no governamentals interessades, els altres agents de la societat civil, el sector privat i els mitjans de difusió, perquè en facin publicitat i atorguin un reconeixement especial a la funció d'eradicació de la pobresa que compleix el microcrèdit, la seva aportació al desenvolupament social i l'efecte positiu que té en la vida de les persones que viuen en la pobresa (...)".

ELS MICROCRÈDITS

Tal com es coneix actualment, el microcrèdit és un instrument financer que s'adreça a les microempreses o persones físiques amb dificultats d'accés als canals habituals de finançament i que, malgrat que tenen un projecte de negoci viable, no disposen d'unes garanties i un historial creditici suficient que els permeti accedir sense dificultats al sistema bancari tradicional.

Aquesta iniciativa fou concebuda durant els anys setanta i concretada el 1983 per l'economista Muhammad Yunus, conegut com el "banquer dels pobres". En el seu afany de resoldre el problema de la pobresa al seu país, que provocava estralls especialment entre les dones, Yunus va crear el Gramees Bank de Bangladesh, amb la intenció de concedir crèdits de poca quantitat, els microcrèdits, que per la seva condició no podien obtenir dels bancs tradicionals.

Aquest banc treballa actualment en 40.000 dels 63.000 pobles que hi ha a Bangladesh; una dada que permet fer-se una idea de l'extraordinari impacte que té com a instrument de lluita contra la pobresa i l'exclusió de les persones menys afavorides.

Es tracta per tant d'una iniciativa que va néixer en l'anomenat Tercer Món, el seu espai natural d'influència, però que a poc a poc s'ha anat estenent fins i tot en el Primer Món, després que s'hagi comprovat la seva eficàcia. A Catalunya, la Fundació Un Sol Món ha estat la primera a introduir el microcrèdit, una iniciativa a la qual s'han adherit la quasi totalitat de les caixes d'estalvis espanyoles.

ELS BENEFICIARIS

Com a eina de lluita contra la pobresa i l'exclusió a Catalunya, se'n pot beneficiar qualsevol persona, preferentment aquelles persones més grans de 45 anys, les famílies monoparentals, els immigrants, les dones, els discapacitats i els aturats de llarga durada.

En aquests moments, la quantitat màxima que es concedeix, en pràcticament tots els casos, és de 15.000 Å, una xifra gens menyspreable per començar o completar un pla d'inversió inicial i que ben utilitzada pot ajudar a resoldre el problema d'autoocupació de moltes persones.

Els diversos organismes catalans implicats en aquesta iniciativa —Un Sol Món, Fundació La Caixa— estan preparant una sèrie d'iniciatives per a aquest any 2005. Les persones interessades es poden adreçar a qualsevol sucursal d'aquestes entitats per obtenir tota la informació necessària sobre una eina que val la pena aprofitar. ☐

Edmundo Sepa Bonaba és president de l'Equip de Treball de l'Àfrica Negra a l'Ensenyament (ETANE) i vicepresident i coordinador de l'Àrea d'Immigració i Cooperació de la Fundació Global Red

apunts

La banca ètica

Els microcrèdits són un dels productes del que s'anomena *banca ètica*. S'anomena així un tipus d'entitat financera que, a més dels beneficis econòmics que obtenen les entitats financeres convencionals, permet obtenir beneficis socials.

Aquest tipus d'entitat concedeix préstecs o crèdits a les persones que tenen un projecte empresarial viable i amb contingut social, encara que no tinguin garanties patrimonials o avals, i permet que els estalviadors inverteixin els seus diners en activitats d'acord amb les seves conviccions ètiques: respecte dels drets humans, educació, protecció del medi ambient, ocupació laboral de discapacitats, desenvolupament de projectes al Tercer Món, etc.

En aquesta mateixa línia d'actuació, la banca ètica ofereix transparència informativa i, a més, implementa mecanismes actius de participació.

LA BANCA ÈTICA A CATALUNYA

A Catalunya, si bé no hi ha cap banc ètic, sí que existeixen instruments de finançament ètic i solidari. Són sistemes de finançament alternatius —d'estalvi i/o de crèdit— que sorgeixen d'entitats com cooperatives, fundacions, ONG... Com el seu nom indica, són únicament instruments, és a dir, productes financers concrets que cobreixen unes necessitats determinades, però que en cap cas ofereixen la totalitat de productes i serveis d'una entitat financera. A Catalunya les entitats que disposen d'aquests instruments de finançament són COOP57 Serveis Financers Ètics i Solidaris, Acció Solidària Contra l'Atur, FIDEM, Fondo Etico FIM, Fundació Un Sol Món i Oikocredit Catalunya.

FETS, FINANÇAMENT ÈTIC I SOLIDARI

A Catalunya, una de les entitats més destacades en la promoció de la banca ètica és FETS, Finançament Ètic i Solidari. FETS és una associació de segon nivell que va néixer l'estiu del 1999 i agrupa entitats catalanes del Tercer Sector i de l'Economia Social i Solidària.

Actualment té quasi 60 entitats associades, entre les quals hi ha fundacions, cooperatives, congregacions religioses, ONG, universitats, organitzacions sindicals i associacions. FETS treballa perquè la gent es preguntï on s'inverteixen els seus diners i perquè siguin conscients que poden estar finançant involuntàriament activitats que estan en contra de les seves conviccions. El seu objectiu és explicar en què consisteix la banca ètica i fomentar l'estalvi i les inversions ètiques fent conèixer les entitats que ofereixen instruments d'inversió i finançament ètic a Catalunya. En aquest sentit FETS es planteja impulsar la creació d'una banca ètica a Catalunya, actuant com a marc de trobada de tots els actors socials de casa nostra.

FETS - Finançament Ètic i Solidari
Via Laietana, 45, escala B, 1r, 2a
08003 Barcelona
Tel.: 93 317 17 67 - www.fets.org

notícies

■ Satisfacció de la Taula del Tercer Sector

Les ONG catalanes no estaran excloses del 0,52%

La preocupació de les entitats catalanes per una anunciada exclusió de les subvencions del 0,52% s'ha resolt, almenys per enguany. La Taula, que s'havia mobilitzat per evitar-ho, ha valorat de manera positiva aquesta resolució, tot i que demana una solució definitiva.

Les entitats catalanes d'àmbit autonòmic i local podran accedir com fins ara a la convocatòria de subvencions del Ministeri de Treball i Afers Socials amb càrrec al 0,52% de l'IRPF.

Després d'haver anunciat que només accedirien a les subvencions les entitats d'àmbit estatal, el tema es va reconduir a la Conferència Sectorial d'Afers Socials del passat 27 de gener, convocada per la secretària d'Estat de Serveis Socials, Famílies i Discapacitats, Amparo Valcarce, i que reuneix tots els consellers i conselleres d'afers socials de tot l'Estat.

La consellera de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya, Anna Simó, que s'havia reunit amb representants de la Taula d'Entitats del Tercer Sector a l'octubre, va anunciar que el Govern central deixa en suspens la reforma prevista i que en el marc de la conferència es va acordar crear una comissió tècnica perquè en un termini de tres mesos es pugui definir un nou model de futur pel que fa a la gestió del 0,52% entre els governs estatal i autonòmics.

La Taula espera una solució definitiva

La Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya, que està formada per 20 organitzacions de segon nivell, que en total apleguen més de 2.000 ONG socials catalanes, valora molt positivament aquest acord, que respon plenament a les propostes impulsades pel sector aquests dies. Això no obstant, la Taula emplaça el Govern de l'Estat i el Govern català a obrir el debat sobre els nous criteris de gestió de l'IRPF a les entitats, tant d'àmbit estatal com les d'àmbit autonòmic, i a escoltar les propostes del sector per ampliar la quantitat de recursos destinats a aquests fons, passant de l'actual 0,52% al 0,7%, per assegurar la continuïtat dels programes compromentent les subvencions per períodes superiors a l'any, i per millorar la participació de les comunitats autònomes en la gestió de l'IRPF. De la mateixa manera, la Taula ha proposat una solució que permeti conciliar la lògica del govern i les ONG estatals amb la de les ONG autonòmiques i dels governs autonòmics.

Debat al Congrés

El passat 22 de febrer, el Ple del Congrés va debatre la qüestió del 0,52% a partir de la presentació d'una proposició no de llei del grup parlamentari d'ERC. L'esmena, que va integrar plantejaments dels grups de CiU i d'ICV, plantejava crear una comissió d'experts per treballar una proposta que vinculés la recaptació i la distribució des de les autonomies atorgant a aquestes últimes un percentatge de la gestió de l'impost. Per altra banda, proposava iniciar un procés per passar progressivament al 0,7% i desenvolupar campanyes de publicitat per estimular l'opció dels ciutadans a marcar la casella dels fins socials a la declaració de renda.

La proposició no de llei, que va tenir el suport d'ERC, CiU, ICV, el grup parlamentari basc i d'altres del Grup Mixt, no va prosperar. El grup socialista, tot i que va reconèixer que el tema segueix sent una assignatura pendent, va plantejar donar temps i deixar treballar la Comissió de la Conferència Sectorial perquè pugui consensuar una proposta en el termini de tres mesos.

Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya

■ Congrés Internacional Connexions i Desconnexions dels Adolescents i Joves

Connectem?

Els propers 5 i 6 de maig se celebrarà a l'Auditori de l'Edifici Docent de Sant Joan de Déu, a Esplugues de Llobregat, el Congrés Internacional Connexions i Desconnexions dels Adolescents i Joves, coorganitzat per la Fundació Sant Joan de Déu, la Fundació Cassià Just i les Escoles Universitàries d'Educació Social i Treball Social Pere Tarrés (Universitat Ramon Llull).

L'objectiu d'aquest congrés és aprofundir en el treball cap al concert de les disciplines educatives, sanitàries i socials creant complicitats entre els diferents àmbits professionals, institucions i entitats que treballen amb els adolescents. Connexions i Desconnexions vol promoure la investigació i la innovació en programes d'acció social ètica, la divulgació d'experiències i l'anàlisi de la problemàtica dels joves en el context de la globalització.

Aquest congrés està dirigit a tots els professionals el centre d'interès dels quals és el treball amb els adolescents i els joves: educadors i treballadors socials, psicòlegs, psiquiatres, metges, infermers, professionals de l'ensenyament, mestres, pedagogs, sociòlegs, economistes, inseridors laborals i tots els que es preocupen pel futur dels adolescents i joves. Hi intervindran, entre molts convidats, el president de la Generalitat, Pasqual Maragall, el conseller d'Economia i Finances, Antoni Castells, el psicòleg i pedagog Gregorio Luri, el sociòleg Salvador Cardús, l'expresidenta del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, Dolors Camats, i el director de l'Institut Europeu de la Mediterrània, Andreu Claret.

EUTSES Pere Tarrés (URL)

C. Santaló, 37 - 08021 Barcelona - Tel.: 93 415 25 51
<http://www.peretarres.org/congres/index.html>

apunts

Festa Esplai al Prat de Llobregat

El 22 de maig se celebrarà la gran festa de la Fundació Catalana de l'Esplai. Enguany, l'acte estrena nom i lloc: s'anomenarà Festa Esplai i se celebrarà al Parc Nou de Sant Cosme, al Prat de Llobregat.

Festa Esplai celebra la fi de curs dels esplais i l'inici de les activitats d'estiu. Les activitats de la festa són per a totes les edats, repartides en franges de petits, mitjans, joves i famílies. Els jocs, contacontes, gimcanes fotogràfiques, esports, pallassos i grups d'animació ocuparan els diversos escenaris del Parc Nou.

El Parc Nou de Sant Cosme té una forta significació de futur per a la Fundació Catalana de l'Esplai. Prop del Parc Nou hi ha el solar on es construirà el Centre Esplai, l'equipament comunitari que serà la seva seu, a més d'alberg, escola de natura i centre de formació en el lleure i el desenvolupament associatiu.

www.esplai.org

■ Immigració

La síndrome d'Ulisses

teràpies i actuacions mitigadores

Ana Trujillo

Viure sota un sostre, tenir una feina remunerada, disposar d'uns serveis sanitaris i rebre una atenció mèdica sempre que la necessitin, accedir més fàcilment a uns estudis, moure's lliurement, una vida més digna... Aquestes i altres situacions són les que anhelan assolir els immigrants al país de destí.

Des de l'any 2000, però, moment en què les polítiques d'estrangeria a Europa i Occident es fan més exigents, el fet d'emigrar en una situació extrema provoca que aquesta circumstància s'aguditzí en el país d'arribada d'una forma patològica que es coneix com el mal o la síndrome d'Ulisses, un tipus de trastorn mental que afecta principalment els immigrants il·legals. Un servei especialitzat en qüestions psicopatològiques i psicosocials, el SAPPIR, dirigit per Joseba Atxotegui, psiquiatra i professor titular de la Universitat de Barcelona, ha estat capaç de proposar una sèrie de solucions per alleujar-ne els símptomes.

El fenomen migratori s'ha donat sempre amb l'objectiu d'aconseguir una vida diferent per aquells que emigren. Actualment, hi ha emigrants rics i pobres. Els mitjans no en parlen quasi mai dels primers. Dels segons, en canvi, se'n parla, però de tal manera que no s'enfoca la immigració com un fenomen sinó com un problema. El 2000, quan les polítiques d'estrangeria van començar a exigir més requisits als immigrants per regularitzar la seva situació, va ser l'any en què Joseba Atxotegui va descriure la síndrome d'Ulisses, mal que s'atribueix principalment al tipus d'immigrant pobre, que emigra en una situació extrema i desesperada i que, en arribar al destí, es troba que ha de superar més obstacles.

L'any 1994 es va crear el SAPPIR (Servei d'Atenció Psicopatològica i Psicosocial a Immigrants i Refugiats). Està ubicat a la Fundació Hospital Sant Pere Claver de Barcelona i el dirigeix el psiquiatra i professor Joseba Atxotegui, que explica com va descobrir aquest trastorn al SAPPIR en observar que les condicions de vida dels immigrants s'han tornat més difícils de cinc anys ençà. Els estudis d'aquest centre demostren que hi ha una relació directa entre el grau d'estrès límit que viuen aquestes persones i l'aparició del símptomes psicopatològics. Un 16% de la població immigrant que hi ha a Catalunya pateix aquest trastorn.

Un 16% de la població immigrada a Catalunya pateix aquest trastorn, que es manifesta amb l'aparició de símptomes psicopatològics

FOCUS DE TENSió

Els símptomes d'aquest mal es manifesten, d'una banda, amb un quadre peculiar de depressió: tristesa, plor i culpa, però els afectats quasi mai tenen present la idea del suïcidi. Al contrari, pensen que enrere han deixat unes persones que compten amb ells i que han arribat a la seva destinació per continuar lluitant. D'altra banda, es manifesta un quadre d'ansietat: els afectats es manifesten nerviosos, tensos, irritables; viuen obsessionats amb les seves preocupacions i això els provoca insomni. El fet de no tenir els papers en regla els fa pensar que ningú els ajudarà i desconfien de les institucions. La soledat i la manca d'una xarxa de suport social fan que estiguin molt desorientats i confosos per canalitzar correctament els seus problemes.

El SAPPIR parla de quatre tipus de factors desencadenants de la síndrome d'Ulisses. Aquests focus de tensió es refereixen, en primer lloc, a la soledat o a la separació de la família, dels éssers estimats i del país (dol migratori), la qual cosa produeix una nostàlgia difícil de superar. A continuació, a la desesperança i al fracàs perquè no poden progressar ni aconseguir un treball ni legalitzar la seva situació. Seguidament, a la lluita per la seva pròpia supervivència, ja que les seves preocupacions principals són l'alimentació i l'habitatge. Per últim, i en quart lloc, la por. La por d'una ame-

naça a la seva integritat física, o de ser detinguts i/o expulsats.

MESURES PER MITIGAR-LA

Tot i que encara existeixen biaixos en el diagnòstic en relació al gènere, l'ètnia i la classe social, i malgrat que hi hagi professionals que actuïn amb prejudicis per desconeixement d'altres cultures i que els problemes dels sectors marginats i de les minories estiguin desvaloritzats, la creació i la presència d'uns serveis formats per psiquiatres, psicòlegs, metges, antropòlegs, infermeres, sociòlegs i mediadors interculturals, demostren que hi ha un interès per comprendre els problemes de salut de la població immigrant.

Els equips professionals del SAPPIR o de l'Institut Superior d'Estudis Psicològics (ISEP, Clínic de Catalunya) consideren que perquè hi hagi una correcta intervenció és necessari conèixer la cultura d'origen de l'immigrant, els seus valors i la seva interpretació de la salut. Hi ha dues vies d'intervenció al respecte: la primera és actuar sobre les causes socials des de les polítiques de l'Estat i l'educació; la segona via es refereix a aquelles intervencions aplicables per mitigar el patiment d'aquestes persones.

A més del SAPPIR i l'ISEP, hi ha altres entitats, teràpies i formes d'actuació que treballen per a la mateixa finalitat: el SATMI, Servei d'Atenció al Migrant en Salut Mental; els centres d'atenció a la dona de diversos Centres d'Atenció Primària; l'Associació Salut i Família; l'Alberg de Sant Joan de Déu; Bayt-al-thaqafa; hi ha noves professions, els mediadors interculturals, que actuen per trencar les barreres comunicatives dins l'àmbit hospitalari, i nous tractaments, com l'arteràpia, la qual ha demostrat la millora que presenten els pacients provinents d'altres cultures que no estan familiaritzats amb els tractaments psicològics convencionals. Aquesta disciplina, que s'aplica al centre SAPPIR, utilitza el treball artístic del pacient per explorar els aspectes positius i negatius de la pròpia cultura i la del país d'acollida.

Ana Trujillo és infermera i periodista

L'arteràpia suposa un tractament menys amenaçant que els tractaments psicològics convencionals

Per més informació:
Fundació Hospital St Pere Claver - SAPPIR
Tel.: 934 42 30 00

■ Cooperació

Burkina Faso

Intermón Oxfam treballa en un projecte de desenvolupament econòmic i de suport a l'educació a Burkina Faso. El 2004 hi va dur a terme projectes per valor d'1,5 milions d'euros.

Josep Lluís Palma

EL PAÍS DELS HOMES ÍNTEGRES

Burkina Faso, nom que significa 'país dels homes íntegres', està situat a l'Àfrica Occidental, a la zona del Sahel, a la frontera meridional del desert del Sàhara. Antiga colònia francesa, de nom Alt Volta, està format per un altiplà sense sortida al mar, amb clima tropical i una llarga estació seca. El paisatge de terres àrides al nord evoluciona cap al sud en una zona de sabana, que també es troba en procés de desertificació a causa de l'augment de la població, el pasturatge, l'ús de llenya com a principal combustible i la manca de fertilitzants.

SUBSISTÈNCIA DIFÍCIL

La població, d'uns tretze milions i mig d'habitants, està formada per una gran varietat d'ètnies amb llengües diferents, amb una esperança de vida d'uns 44 anys, una elevada taxa d'analfabetisme i uns ingressos equivalents a un dòlar diari per al 60% de la població. Prop del 80% dels habitants viuen als poblats formats per cabanes de fang amb teulada de palla, i treballen les terres durant els tres mesos de pluges per aconseguir unes magres

collites de mill i blat de moro, que formen la base de la seva subsistència. La manca d'aigua, la progressiva desertització, i les dificultats per la subsistència fan molt difícil la vida als poblats i porten els homes i els joves a emigrar a les plantacions de Costa d'Ivori —l'activitat de les quals ara està interrompuda pels conflictes en aquest país—, o a les ciutats, on la manca de feina els obliga a dedicar-se a activitats informals per subsistir.

En aquest context el treball d'Intermón Oxfam té dues prioritats: donar suport a les comunitats camperoles per augmentar la producció, generar més recursos i millorar la for-

mació i l'organització a fi d'enfortir la seva capacitat d'autopromoció, i donar suport a l'educació dels infants.

CONTRA L'EROSIÓ I LA MANCA D'AIGUA

La primera prioritat consisteix en el treball en projectes integrals amb comunitats rurals per millorar les terres i lluitar contra l'erosió, fer servir adobs orgànics, construir pous, adquirir eines de treball, engreixar alguns animals com gallines o cabres per millorar l'alimentació, construir graners, transformar el productes per poder-los comercialitzar, donar suport a les activitats generadores d'ingressos i alfabetitzar i donar formació en totes aquestes tècniques a la població camperola.

Intermón Oxfam també treballa per millorar els processos de comercialització i reforçar el treball de les organitzacions de productors d'arros i cotó, que reclamen canvis en els acords comercials internacionals que els permetin accedir als mercats en millors condicions.

SUPORT A L'EDUCACIÓ BILINGÜE

L'altre eix prioritari de treball és l'educació. Per incrementar l'accés dels nens i nenes a l'educació i aconseguir millorar-ne la qualitat, Intermón Oxfam treballa amb diverses organitzacions tant en la construcció d'escoles, habitatges per mestres i latrines, com en el suport a l'educació bilingüe (llengües locals i francès), millorant els programes amb activitats pràctiques agrícoles i ramaderes, i amb una millor integració entre la cultura tradicional, la realitat familiar i l'escola.

Durant l'any 2004 Intermón Oxfam ha portat a terme 20 projectes de desenvolupament i dos d'emergències a Burkina Faso, amb un volum de fons d'1.495.471 euros.

Josep Lluís Palma és voluntari d'Intermón Oxfam

**Durant l'any 2004
Intermón Oxfam ha portat
a terme 20 projectes
de desenvolupament
i dos d'emergències
a Burkina Faso**

De Minsk a Masquefa

X Acollida d'Infants de Bielorússia a Masquefa

El 25 d'abril del 1986 es va produir l'accident nuclear més greu de la història en un reactor de la central de Txernobil (Ucraïna). Més de 400.000 persones es van veure obligades a abandonar les seves llars, amb l'impacte mèdic, econòmic, social i ecològic que això va representar.

L'accident nuclear de Txernobil va contaminar una gran part de Bielorússia amb radioactivitat. Els nens van ser els principals afectats i encara estan exposats al risc de patir malalties greus com la leucèmia i el càncer de tiroides. L'única manera d'evitar que pateixin aquestes malalties és sortir d'aquest ambient perillós durant una temporada l'any, per respirar aire no contaminat i menjar aliments sans.

Sovint es poden llegir als diaris titulars com: "La catàstrofe de Txernobil encara causa víctimes 18 anys després", "L'accident nuclear de Txernobil és la catàstrofe més gran en la història de la humanitat". Fa deu anys el Grup de Solidaritat amb Infants de Bielorússia de

Masquefa va començar una tasca d'ajuda adreçada a nens i nenes bielorussos afectats per l'accident nuclear de Txernobil. El seu objectiu ha estat proporcionar-los cures de salut. I els resultats han estat positius. Els beneficiaris són els nens i nenes, però també ho són les famílies acollidores. Quan una cultura es barreja amb una altra, totes dues s'enriqueixen i s'apren a viure amb solidaritat, respecte i tolerància.

Masquefa va ser pionera a Catalunya en posar en marxa un projecte d'acollida amb infants afectats per l'accident nuclear de Txernobil. Des dels seus inicis un dels objectius ha estat donar a conèixer aquest projecte a altres pobles. Els esforços han donat resultats i famílies dels municipis de Castellví de Rosanes, Gelida, Sant Llorenç d'Hortons i Carme participen ara en aquest projecte. Solidaritat vol dir, ajudar, donar suport als que ho necessiten. El Grup de Solidaritat amb Infants de Bielorússia ha triat la seva manera de ser solidaris: volen oferir salut.

Dues cites per la solidaritat

Intermón Oxfam celebra el 24 d'abril la festa Un Dia per l'Esperança i SETEM la Festa del Comerç Just del 27 al 29 de maig.

UN DIA PER L'ESPERANÇA

Un Dia per l'Esperança és un acte festiu, solidari i de participació ciutadana organitzat per Intermón Oxfam en què la ciutadania del nostre país mostra la seva solidaritat amb els pobles empobrits.

És l'única festa de la solidaritat que es fa a 47 ciutats d'Espanya i Andorra simultàniament i una de les més grans d'aquest tipus. Any rere any ha anat creixent i ha permès difondre el comerç just, la implicació de les poblacions en el seu propi desenvolupament, la situació dels nens i nenes treballadors, els problemes que té l'Àfrica, l'educació o el comerç internacional. La festa s'adreça al públic familiar, infantil i juvenil. Aquest acte té l'objectiu d'afavorir la presa de contacte amb la realitat

dels països empobrits, proporcionar informació sobre les activitats d'Intermón Oxfam i promoure la participació del públic.

La festa es farà el diumenge 24 d'abril, de les 11 del matí a les 8 del vespre al Moll de la Fusta de Barcelona, amb actuacions de Kumbes del Mambo, Els Lunnis, Macedònia, Hand Solo, Papang, entre molt altres. Hi haurà tallers, contes, dansa, gastronomia d'arreu del món, jocs, xerrades, cinema i productes de comerç just.

LA FESTA DEL COMERÇ JUST

SETEM, junt amb Intermón Oxfam, Cooperació, Xarxa de Consum Solidari, Sodepau i Alternativa 3, ofereix un any més una gran festa per sensibilitzar els ciutadans sobre la necessitat de col·laborar amb un sistema que elimina injustícies i permet als productors del Tercer Món viure dignament dels productes que comercialitzen. L'escenari escollit per mostrar què és el Comerç Just i incorporar als nostres hàbits de consum els seus productes és la plaça de Catalunya de Barcelona, on del 27 al 29 de maig hi haurà una mostra de productes d'artesanía i d'alimentació de comerç just, jocs, exposicions interactives, concerts, contacontes, teatre, actuacions infantils i un espai d'exposició de propostes i campanyes.

apunts

QUE DIUS QUE VEUS?

Des de fa unes setmanes hi ha un company nou a la classe. És rus i encara no domina gaire l'idioma. S'ha fet molt amic d'un altre nen que també és rus, però que ja fa temps que és aquí. Un amic d'aquest comença a estar una mica empipat perquè resulta que es passen el dia parlant en rus, fins i tot quan ell és amb tots dos. Així que un dia es comencen a discutir i es barallen.

S'ha de fer una activitat en parelles. La mestra és qui fa els grups. Alguns dels que s'han format són motiu de comentaris i rialletes per part de la resta de la classe. De cop, en un dels grups, una nena es posa a plorar i diu que ella prefereix fer el treball sola.

A partir de casos problemàtics com aquests entre infants i joves i per treballar el conflicte des d'una gestió positiva, el Grup de Recerca i Estudis dels Conflictes (GREC) ha elaborat un joc de misteri per a infants i adolescents de 8 a 12 anys, destinat a escoles, ludoteques, biblioteques, centres cívics, esplais i altres equipaments.

Els objectius del joc són descobrir que en una situació de conflicte hi intervenen diversos factors i que cadascun d'aquests factors respon a uns interessos i unes necessitats diferents. D'aquí que cal trobar fórmules imaginatives que permetin donar una solució o una resposta positiva al conflicte plantejat. La finalitat és que els infants i els joves transfereixin al dia a dia de l'aula el que han après en el joc, buscant noves formes de resoldre els conflictes quotidians.

El GREC és una organització especialitzada en la prevenció i la resolució de conflictes per mitjà de metodologies i de sistemes de mediació i de gestió alternativa.

El joc "Què dius que veus" es pot aconseguir gratuïtament contactant amb GREC.

GREC
Passatge del Crèdit, 7, pral.
08002 Barcelona
Tel.: 659 928 933 - 93 301 05 53
www.grecmail.org

■ Anna Simó, consellera de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya

Cap a la universalització dels serveis socials

—De quines mesures preses se sent més orgullosa des que està al capdavant de la conselleria?

—De la reordenació i la creació d'instruments per planificar l'oferta de serveis, especialment, però no només, per a la gent gran, les persones amb discapacitats i les persones amb problemes de salut mental, per equilibrar un país amb recursos insuficients i repartits molt desigualment en el territori; de l'impuls i la participació social i el debat per a la futura Llei de serveis socials, o d'haver posat la infància i l'adolescència al mig de les prioritats del Departament, per exemple.

—Aquest any es lliurarà per a la seva aprovació el projecte de Llei de serveis socials. En què consistirà i quins problemes resoldrà?

—La nova Llei de serveis socials és una de les iniciatives més ambicioses i estratègiques d'aquesta legislatura. El document inicial, que es troba en un procés de debat i discussió amb tots els agents del sector, representa un avanç cap a la universalització dels serveis socials i assegurarà els drets socials a tota la població. La legislació vigent ja estableix el dret als serveis socials, però a la pràctica el dret real està debilitat perquè depèn de les disponibilitats pressupostàries existents. La nova Llei avançarà en la creació d'un sistema de serveis socials més flexible, més àgil i més descentralitzat, amb capacitat d'adaptació al territori i capaç d'innovar ràpidament per fer front a les necessitats i a les demandes socials que són creixents i canviants, i que estan ateses de manera encara parcial i molt insuficient.

En concret, es persegueixen quatre objectius: fer de Catalunya un país socialment avançat, on els drets socials siguin reconeguts i inherents a la condició de la ciutadania; susten-
tar els drets socials en bases sòlides i sostenibles, incloent-hi la determinació dels mitjans que assegurin el finançament; definir de forma clara, mitjançant una Carta de Drets Socials, els drets i els deures de les persones destinatàries i usuàries dels serveis a les famílies, així com les responsabilitats públiques i de la societat en general; i concretar la responsabilitat pública i la implicació de les diferents administracions en la satisfacció d'aquests drets, amb una aposta decidida per la descentralització i la municipalització, de manera que es faci efectiu el principi de subsidiarietat.

«La Llei de serveis socials és una de les iniciatives més ambicioses i estratègiques d'aquesta legislatura. Representa un avanç cap a la universalització dels serveis»

—Hi haurà algun traspàs des de les oficines de Benestar i Família als serveis socials dels ajuntaments?

—Un dels punts de les bases de la Llei planteja l'ordenament de les competències entre la Generalitat de Catalunya i els ens locals. Segons la proposta que s'està discutint, la responsabilitat pública dels serveis socials de Catalunya és del Govern de la Generalitat i de les corporacions locals. La Generalitat establirà la planificació i la coordinació general, així com l'ordenació del sector, sempre amb la col·laboració dels ajuntaments i els consells comarcals. D'altra banda, les corporacions locals són les encarregades de la programació, l'ordenació i la coordinació en el territori, que exerciran mitjançant la participació de les entitats cíviques i socials. Ara bé, les oficines de Benestar i Família no són serveis socials, són registres del Departament i de la resta de Departaments de la Generalitat. Són dependències administratives i d'informació i tramitació, com les mateixes oficines d'atenció a la

«Si la partida del 0,52% de l'IRPF es fes realment en base als acords fixats el 2000, les ONG catalanes haurien d'haver rebut aquest any prop de 50 milions d'euros en lloc de 12 milions»

ciutadania que té Presidència, per exemple, o Agricultura o Treball. En l'escenari 2004-2007, els objectius del Departament se centren a reordenar les oficines de Benestar i Família per optimitzar els recursos humans i patrimonials de cara a millorar el servei que es presta a la ciutadania. Un cop finalitzat, la voluntat del Departament és fer dependre les seves Oficines dels Serveis Territorials del Departament.

—Quina valoració fa del procés de regularització d'immigrants que s'està duent a terme?

—És relativament positiva, malgrat que encara queda un temps perquè conclouï el procés. La posada en marxa del nou Reglament planteja una bona ocasió per ordenar i normalitzar una situació laboral, social i humana caòtica, anormal i irregular. Aquest procés suposa una oportunitat per fer aflorar una situació d'irregularitat de milers de treballadors i treballadores i dels seus ocupadors. És per això que cal promoure i facilitar al màxim l'aflorament d'aquestes persones i assegurar l'èxit de tot el procés de normalització. Des del govern, a través de la Secretaria per a la Immigració, s'ha articulat un espai de coordinació amb els agents socials implicats en el procés, que implica els sindicats, les patronals i les administracions locals. També s'ha creat un dispositiu d'informació bàsica per garantir que qualsevol persona pugui exercir el dret a la informació. Cal subratllar el gran esforç de coordinació que a Catalunya s'està duent a terme i la gran mostra de responsabilitat pública i social que està demostrant la societat catalana. Sindicats i patronals catalanes, cambres de comerç, gremis de professionals, diputacions, consells comarcals, municipis, així com les entitats i les associacions, han posat recursos per sensibilitzar el col·lectiu afectat pel règim transitori, inclòs l'empresariat.

—L'accés a l'habitatge és un dels temes que més preocupa els ciutadans. Creu que l'Administració ha fet tot el que havia de fer per resoldre'l?

—L'Administració està fent molta feina amb l'objectiu de garantir l'accés a l'habitatge, especialment als sectors socials més afectats per aquesta problemàtica, com ara els joves i les persones amb pocs recursos econòmics. El pro-

«No només hem mantingut les prestacions de suport a les famílies, sinó que també n'hem augmentat les quanties i hem introduït una nova prestació per part, adopció o acolliment múltiple.»

blema més gran que tenim amb l'accés a l'habitatge és el preu desorbitat del mercat. Els increments dels preus dels habitatges nous, de segona mà o de lloguer, plantegen un nou panorama de risc d'exclusió social. La desregulació del mercat de l'habitatge ha estat constant en els últims anys i l'incompliment dels objectius del darrer Pla d'Habitatge no hi ha col·laborat. El que sí que estem fent és garantir la transparència en l'adjudicació dels habitatges de protecció oficial i la col·laboració amb el món local.

—Considera un èxit haver aturat la decisió del Govern central de concedir les subvencions que provenen de l'assignació del 0,52% de l'IRPF només a les ONG d'àmbit estatal?

—El Govern va rebutjar els plans anunciats pel Ministeri de Treball i Seguretat Social de modificar el reial decret que regula els requisits per demanar les ajudes derivades de l'assignació tributària del 0,52% de l'IRPF per a finalitats socials, pels greus perjudicis que comportarien a les ONG catalanes. Tal com està plantejada aquesta reforma, implicaria que les ONG catalanes podrien deixar de percebre del ministeri de Treball més de 4 milions d'euros. Amb independència de les modificacions plantejades, actualment les ONG catalanes ja estan molt penalitzades. Calculem que Catalunya ha deixat de percebre cada any entre 11 i 20 milions d'euros per als programes presentats si tenim en compte les aportacions de Catalunya a l'IRPF i al producte interior brut espanyol. A més d'això, si la partida global per a ONG es fes realment amb base als acords fixats l'any 2000 en la Llei de pressupostos de l'Estat i es distribuís de forma ajustada a l'assignació que els contribuents catalans fan a través de la casella del 0,52%, que és superior a la de la resta de l'Estat, aquestes subvencions encara haurien de ser més elevades, fins al punt que les ONG catalanes haurien d'haver rebut aquest any prop de 50 milions d'euros, en lloc dels 12 milions d'euros.

La Generalitat ha reclamat reiteradament al Govern de l'Estat poder disposar directament de la gestió del 0,52% de l'IRPF que els catalans assignen per a finalitats socials. Això comportaria la corresponsabilitat de l'executiu català en l'increment de la recaptació per aquest concepte, la distribució dels fons, i la justificació dels projectes. És per aquesta raó que el Govern de la Ge-

neralitat va incorporar a l'agenda de la Comissió Mixta de Traspassos Estat-Generalitat la demanda de la gestió del 0,52%, i el compromís i la decisió del treball bilateral per establir acords amb el Govern Central.

—Pel que fa a l'àmbit de la família, una de les realitzacions més importants del Departament ha estat la Llei de suport a les famílies, fruit de la negociació entre CiU i ERC i que va entrar en vigor al gener del 2004. Què destacaria del desplegament d'aquesta iniciativa?

—Pel que fa al capítol dedicat a les prestacions econòmiques, el Departament de Benestar i Família ha treballat en el desenvolupament i l'aplicació de l'articulat que incorpora la prestació econòmica universal, és a dir, no sotmesa als ingressos familiars, per a totes les famílies amb filles i fills a càrrec menors de tres anys, i per a les famílies amb filles i fills a càrrec menors de sis anys que siguin monoparentals o nombroses. També hem incorporat la prestació econòmica, sotmesa als ingressos familiars, per a les famílies en situació d'especial vulnerabilitat amb part o adopció múltiple amb filles i fills menors de 12 anys. Finalment, cal tenir en compte que no només hem treballat pel manteniment d'aquestes prestacions, sinó que també n'hem augmentat les quanties i hem introduït una nova prestació per part, adopció o acolliment múltiple produït durant l'any 2005, com un dels passos que cal fer. Estem treballant en la resta del desplegament de la Llei, especialment pel que fa referència a tècniques de reproducció assistida, el desplegament de l'atenció precoç, les mesures de conciliació de la vida personal, familiar i laboral en l'administració, el fons de garantia de pensions o els ajuts per a l'adopció internacional. Destacaria també els ajuts per a l'adquisició, la rehabilitació i la promoció d'habitatge de lloguer i de propietat que impulsa el Departament de Medi Ambient i Habitatge; la facilitació de les dades als ajuntaments per poder aplicar descomptes en l'IBI; la promoció d'ajuts i de places a l'escola bressol amb l'empenta del mapa de les 30.000 places i l'acord amb les associacions municipalistes; la promoció d'ajudes per a estades en període de vacances o la formació per a pares i mares, entre d'altres.

Lluïsa Celades

«Les oficines de Benestar social es reordenaran per optimitzar els recursos humans i patrimonials de cara a millorar el servei a la ciutadania»

follow the women

Bicicletada de dones per la pau a l'orient mitjà Setembre 2005

Una bicicleta. Uns bons panxells i ganes de participar en una iniciativa de suport a les dones de l'Orient Mitjà i a favor de la pau. Això és el que necessiten les dones que s'apunten a Follow the Women, la Bicicletada de Dones per la Pau a l'Orient Mitjà que es farà al mes de setembre que ve i anirà des de la capital del Líban, Beirut, a la de Jordània, Amman, passant per Palestina, Israel i Síria.

Durant el recorregut de la bicicletada solidària, a la qual es preveu que participin unes 350 persones de més de vint països, s'han preparat diverses activitats com la rebuda de les ciclistes per la pau al Palau de l'UNESCO de Beirut, i la visita al tristament famós camp de refugiats de Sabra i Shatila, als Alts del Golan i a la població palestina de Ramallah.

La primera bicicletada es va fer a l'abril del 2004 fruit de la iniciativa espontània de cinc dones de diferents països que volien llançar un missatge de pau i demostrar que a l'Orient Mitjà no tan sols s'hi pot anar en qualitat de turista o d'ocupant. La segona edició té el suport de nombroses personalitats i institucions, com la princesa Basma de Jordània, la Federació d'Esports de Síria o el British Council, i a Catalunya l'entitat encarregada d'organitzar-la i de difondre'n els continguts és Nexes Interculturals de Joves per Europa. Les persones que vulguin participar a la Bicicletada s'han d'adreçar a aquesta entitat.

Nexes és una associació sense ànim de lucre nascuda el 1999, amb seu a Barcelona. Està formada per un equip d'animadors juvenils, experts en programes europeus i formadors de Catalunya, Grècia, Bèlgica, Polònia i Itàlia. El principal objectiu de l'associació és fomentar la participació ciutadana dels joves i dels ciutadans en general. Nexes es proposa contribuir al desenvolupament de les polítiques juvenils basades en l'educació no formal i, al mateix temps, afavorir la cooperació transnacional, la lluita contra l'exclusió social, el racisme i la xenofòbia. Per assolir aquests objectius, l'associació desenvolupa projectes internacionals en el marc de diversos programes europeus (Joventut, Leonardo Da Vinci, Sòcrates, etc.) i locals (formació, trobades, tallers, etc.).

Nexes Interculturals de Joves per Europa
C. Sant Antoni Abad, 6, pral., 2a. 08001 Barcelona
Tel.: 93 442 71 67
www.nexescat.org

Nexes Interculturals de Joves per Europa

diumenge de rams

El cap de setmana previ a l'inici de la Setmana Santa se celebra la festivitat de Rams. Aquesta festa comença el Divendres dels Dolors (abans del Diumenge de Rams), que en algunes poblacions també és anomenada Processó dels Dolors. Aquesta processó escenifica els passos i els misteris i subratlla els dolors que va patir la Verge Maria en saber el destí del seu fill. S'hi mostra també la imatge de la Pietat, la Verge amb el cos de Jesucrist sense vida als seus braços.

El Dissabte de Rams era costum cremar a la llar de foc els rams i les fulles que havien estat beneïts el Diumenge de Rams de l'any anterior i que s'havien conservat com a amulets penjats a les portes i les finestres de les cases. Hi havia la creença que el fum que sortia de la seva crema tenia virtuts protectores i s'escampava per tota la casa. El mateix dia també es comprava a les fires i els mercats la palma i els palmons, que havien de ser beneïts el dia següent.

El Diumenge de Rams commemora l'entrada de Jesús a Jerusalem, on va ser rebut amb palmes i palmons. Es beneeixen després de la missa.

montse fran

recordant...

Ovidi Montllor

Deu anys després de la seva mort, tímidament es va recuperant la figura d'un cantautor que en qualsevol país hauria estat considerat unànimement com el que era, una artista original i únic, amb una obra digna de ser difosa i reconeguda més enllà dels gustos particulars de gènere o de les tendències musicals del moment i fins i tot de les encotillades polítiques culturals vigents.

Recordar Ovidi Montllor és recordar una de les cançons més precioses que s'hagin fet mai en català, "Homenatge a Teresa", una dona plena de vida i d'amor, "riota dels grans i la mestra més volguda dels infants", que un bombardeig va fer embogir...

**Ara de gran comprenc
tot el que per tu sent
i et llence un homenatge
als quatre vents.**

olga gual

Notícies

PRIMER PROJECTE D' AMESCOLTES, la Xarxa de Suport a Escoltes Catalans

Amescoltes, nom amb què s'ha batejat la Xarxa de Suport a Escoltes Catalans que es va formar el passat mes de febrer, inicia el seu primer projecte amb la concessió de beques per la formació de caps d'agrupament a l'Escola Força-Serveis de Formació.

Amescoltes becarà el 50% del cost dels cursos de Cap d'Unitat i de Cap d'Agrupament, de 105 i 170 hores respectivament, als membres d'Escoltes Catalans amb la voluntat de facilitar-los l'accés a la formació. Els cursos becats són obligatoris per obtenir la titulació oficial de la Generalitat de Catalunya de monitor i director.

Marta Mata, Ernest Benach, Joan Manuel Serrat, Màrius Serra, Joan Barril i Araceli Segarra són algunes de les més de 100 personalitats que el passat 22 de febrer van donar suport a la creació d'Amescoltes, una iniciativa que vol canalitzar el suport ciutadà a la tasca d'Escoltes Catalans, cofinançar projectes de suport als agrupaments i fer conèixer la tasca de l'escoltisme laic català. Aquest model de recolzament, pioner a tot Europa i obert a qualsevol persona interessada, ha estat ideat en el 30è aniversari d'Escoltes Catalans per la Fundació Escolta Josep Carol, creada l'any 1997 per reforçar la tasca del moviment de l'escoltisme laic.

Amescoltes. C. Mare de Deu del Pilar, 16-18. 08003 Barcelona
Tel.: 93 268 91 11 - www.amescoltes.org

CONSELL DE LA JOVENTUT DE BARCELONA 25 anys de xarxa interassociativa juvenil

Setanta-set associacions, plataformes i federacions juvenils de Barcelona, que engloben unes 450 associacions de tot tipus —sindicals, estudiantils, d'acció social, polítiques...—, celebren durant aquest any 2005 el 25è aniversari del Consell de la Joventut de Barcelona (CJB).

El CJB va néixer l'any 1980 com una eina democràtica de participació i d'acció juvenil amb la voluntat d'impulsar el creixement d'un associacionisme estructurat i fort. Considerat com un dels interlocutors més vàlid davant de les institucions en matèria de polítiques de joventut, l'any 2000 va rebre la Medalla d'Honor de la Ciutat. Després de l'organització del Festival Mundial de la Joventut de Barcelona al Fòrum de les Cultures el 2004, que va reunir 8.000 joves de tot el món, el CJB obre ara una nova etapa amb un balanç molt positiu, en què destaquen la cogestió del Casal d'Associacions Juvenils de Barcelona (des del 1994) i iniciatives com el Projecte Jove (1984), la Campanya del 0,7% (1990), el Viver d'Associacions (creat el 1998) o el projecte Barcelona Ciutat Jove (1999). Aquest últim programa, un dels més destacats del CJB, serà l'instrument principal del Consell, amb el nou Projecte Jove 2005, per afrontar durant els propers anys els nous reptes de la ciutat i incidir en les polítiques de joventut, especialment les que s'adrecin a afavorir l'emancipació dels joves, l'educació, la sostenibilitat, la salut, la cohesió social i la pau.

paraules paraules paraules

Secció elaborada per la
Fundació Pere Tarrés

Pensem-hi un minut

Autor: Josep Maria Terricabras

Editorial: Pòrtic

Col·lecció: Temes

Amb la voluntat de suscitar una reflexió sobre política i cultura, aquesta obra del prestigiós filòsof Josep-Maria Terricabras ens invita, de nou, a pensar. Aquest cop ho fa sobre "aspectes bàsics de la vida quotidiana com a persones, com a ciutadans del món, d'un estat concret, i particularment com a catalans", tal i com

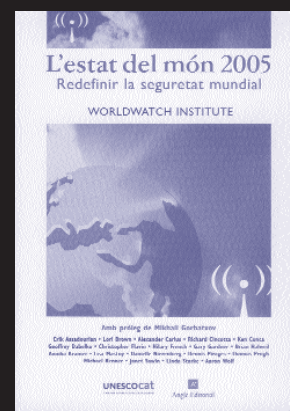
s'explica en el mateix llibre. Terricabras diu que els ciutadans han d'estar interessats pels afers públics, interessats pel benestar dels altres, preocupats per la justícia i per la llibertat. En definitiva: per la política. Aquesta obra és una bona eina per prendre consciència de la necessària acció política i, per tant, educativa.

L'estat del món 2005

Anuari del Worldwatch Institute Unescocat

El centre Unesco de Catalunya ha presentat la traducció de "L'estat del món 2005", l'informe que cada any analitza la situació del planeta des d'un punt de vista socioambiental. És un anuari elaborat pel Worldwatch Institute, una organització de recerca independent que treballa des de fa trenta anys per una societat sostenible i justa.

En aquest informe s'analitzen els indicadors mediambientals que donen una idea de l'estat del planeta i es fa una síntesi dels temes que necessiten la màxima atenció des del punt de vista ambiental. Enguany l'anuari pren el tema de la seguretat com a eix central i aborda les principals qüestions que hi intervenen, com ara l'energia nuclear, la contaminació, l'alimentació, la pobresa i els conflictes bèl·lics. "L'estat del món" es publica en més de 40 llengües i constitueix una obra bàsica, ja que s'avança a les tendències socioeconòmiques que posen en perill la salut del planeta. Des de fa vuit anys Unescocat n'edita l'edició catalana, l'única que es presenta simultàniament a la versió original anglesa.

Mira, mira i endevina

Autores: Antònia Molera i Gemma Rosell

Il·lustradora: Marta Parera

Editorial: Amalgama Edicions

Aquest llibre és d'aquells que es fa agradable de tenir entre les mans des de la portada fins a l'última pàgina. Es tracta d'un original recull d'endevinalles per als més menuts, il·lustrades amb encert i agrupades per àrees temàtiques: les estacions de l'any, les festes populars (de Nadal a la Patum, tot passant per Carnestoltes, Sant Jordi i la mona de Pasqua), els animals de la granja, el poble i la ciutat, les joguines, la fruita, el cos humà... L'equilibri entre la il·lustració i el text i el seu contingut vulgament didàctic fan d'aquest llibre un joc per als infants i, alhora, una eina pedagògica útil per a pares, mares i educadors que vulguin fomentar l'aprenentatge de la llengua i dels conceptes i els objectes del nostre entorn.

Senyores i senyors,

En Jordi Juanet, junt amb en Ramon Muñoz, amb qui durant divuit anys va formar la parella artística Boni & Caroli, és un dels precursors del teatre-circ a Catalunya. Fa vint anys tots dos van obrir camins amb espectacles innovadors, que introduïen a Catalunya el circ que es feia a Europa i que van aconseguir arreu del món èxits sense precedents.

Boni, després de la dissolució del grup fa quatre anys, continua oferint-nos el millor del seu ofici. *In Situ*, el seu primer espectacle en solitari, ho ratifica, si és que feia falta.

—A *In situ*, l'espectacle amb què has inaugurat la teva carrera en solitari, dius que el que més t'hauria agradat és ser cantant. És cert?

—La música sempre m'ha interessat molt, des de petit. Però entre la música i els malabars, finalment em vaig inclinar pels malabars. Però sí, és cert, m'hauria agradat ser cantant i tocar la bateria.

—Quins camins t'han portat al món del circ?

—Vaig començar l'any 1980 al Circ Cric amb en Tortell Poltrona. Tenia 17 anys i era tècnic i muntador. Vaig començar a practicar els malabars a les nits després de la feina.

—I vas muntar un espectacle?

—Bé, quan vaig acabar amb el Circ Cric, vaig fer algun *bolillo* amb el meu germà, que era mag, amb un número curt de malabars.

—I com va ser la teva trobada amb en Ramon Muñoz, en Caroli, el que ha estat la teva parella artística durant divuit anys?

—Un dia vaig agafar la maleta per provar sort a la Semana Grande de Bilbao. En Tortell Poltrona em va presentar en Ramon, que també actuava sol i ja tenia el nom artístic de Caroli, i el mateix dia vam escriure un guionet i vam muntar un número. Vam debutar en un espectacle combinat amb Vitore & Gina, Tortell Poltrona i la Vella Dixieland, a la Plaza Mayor de Bilbao, a les cinc de la matinada. Representàvem dos italians i el nom de seguida va ser claríssim: Boni & Caroli.

—D'on ve el nom de Boni?

—Me'l van posar els amics del barri, a Sarrià, quan era petit. De fet, tothom em diu Boni,

«Vam estar anys passant el barret a la plaça del Pi i al Turó Park.

Passar el barret és una escola increïble»

fins i tot el meu fill, menys la mare i algun dels meus sis germans.

—La sintonia entre en Caroli i tu va ser molt bona...

—Sí, molt bona i molt ràpida. Tot va anar escalles amunt. En Ramon i jo vam fer el viatge de tornada a Barcelona junts, vam crear la companyia i en Poltrona ens va passar algunes actuacions, a la tele si no recordo malament. Em sembla que el primer any vam anar a Tàrraga, a la segona edició de la Fira de Teatre al Carrer. També vam estar anys passant el barret els caps de setmana a la plaça del Pi i al Turó Park. Vam aprendre moltíssim. Passar el barret és una escola increïble.

—A casa teva hi havia alguna tradició artística?

—No. Quan els vaig dir que marxava amb el Circ Cric, em van dir "Bueno, si és el que vols...". A més, anava amb en Poltrona. El coneixien del barri i els va semblar bé.

—La teva tècnica és increïble.

Vas estudiar o tot ho has fet sobre la marxa?

—Sóc un autodidacte absolut. En aquella època aquí no hi havia absolutament res en el camp dels malabars. Cap associació, cap escola, cap botiga, ni llibres, res de res. En Ramon i jo cada any agafàvem la maleta i durant una setmana anàvem a una convenció, a França, Alemanya, Anglaterra... Hi apreníem molt, veïem espectacles, ens enduíem material, llibres... Ara, afortunadament, això ha canviat bastant, però encara ha de canviar més.

—Has trobat mai a faltar una formació més convencional?

—Sí que l'he trobat a faltar. Ara tinc companys molt joves que tenen un nivell tècnic brutal, perquè han pogut estudiar, ho tenen tot més a l'abast i han vist molta cosa. Ara, que tampoc no estic penedit de la formació que hem tingut.

—Finalment, Boni & Caroli van començar a fer moltes actuacions a l'estranger, a guanyar premis internacionals. Fins i tot era difícil veure-us a Catalunya...

—Vam anar creixent any rere any. Primer vam fer l'espectacle *Velodrums*, que és el que ens va donar a conèixer. La Roda ens va ajudar moltíssim en aquell moment perquè ens va fer treballar molt. Finalment vam entrar en el mercat internacional. La primera vegada em sembla que va ser a Toulouse, a França. El nostre estil i l'aire fresc que teníem van agradar molt.

—Quan van aparèixer aquells monocicles tan estrofolaris, amb rodes tortes, minúsculs o gegants, que us van donar tanta fama?

—Vam fer el muntatge *Passing-2*, de sala, que ens va superar perquè era de massa gran envergadura. En vam fer una adaptació i aquí

Boni el Mestre...

van néixer els monocicles tan estranys pels quals érem tan coneguts. Va ser l'espectacle *Side-car*, amb el qual vam girar per mig món.

—Vau crear escola a Catalunya?

—Hi ha bastant grups que diuen que vam ser el seu mirall, i això és una satisfacció immensa. Amb companyies, com en Tortell Poltrona, Los Excéntricos, els Rocamora o el Circ Perillós, entre altres, de les quals nosaltres vam aprendre molt, vam crear un moviment de circ molt potent.

—El vostre estil i el vostre look van ser determinants...

—El look dels Blues Brothers ens va marcar molt. Érem una parella amb molt ritme i molta canya. Al Ramon i a mi ens ha quedat aquest dinamisme, perquè a *In situ*, déu n'hi do!

—Has calculat mai quants quilòmetres has fet durant tots aquests anys?

—Ostres, no! Molts, moltíssims...

—Quants països has visitat?

—La Xina, el Japó, Tailàndia, Palestina, Europa, Sud-amèrica, el Brasil... Molts...

—La separació de Boni & Caroli va ser dura?

—Va ser dur prendre la decisió. Però un cop fet, en un mes es va acabar, amb festa de comiat inclosa, que va ser molt emotiva. Però no va representar cap trauma. Artísticament ens ha sentat molt bé a tots dos. Jo estic content i crec que en Ramon també.

—Has trigat una mica a fer un espectacle...

—Ben bé quatre anys. Tenia molt clar que volia anar a poc a poc. Durant aquest temps, a part de fer números sol, he treballat amb la Família Ramírez, en un espectacle que ha tingut molt èxit, un espectacle impressionant, contundent, que m'ha fet créixer com a solista.

—*In situ* ha tingut una acollida excel·lent. Estàs content?

—Sí, molt content. Per a mi era un repte molt important i crec que, amb l'ajuda de molta gent, ho estic aconseguint.

—*In situ* explica una història molt divertida i amb molt de ritme. El guió és teu?

—El vaig fer amb un bon amic meu, Lluís Homs, i l'espectacle l'ha dirigit Marcelline Kahn, que m'ha ajudat a centrar-me i a calmar l'excés d'*spit* que tinc.

—Què penses fer ara?

—L'espectacle va molt bé i em ve de gust fer els circuits catalans. L'idioma hi fa molt: el

«Els estudiants han de marxar cap a França o altres països, on hi ha moltes escoles de circ, i als grups catalans ens coneixen més a fora que a casa nostra.

Això ha de canviar»

francès, el parlo una mica, i l'anglès, fatal, però me'n surto i fins i tot és divertit... Però me n'he cansat molt de viatjar. Tinc ganes de quedar-me a Catalunya i a Espanya. A més hauria de consolidar més l'espectacle per presentar-lo als festivals internacionals, on el públic és més exigent, o almenys a mi m'ho sembla.

—Estàs preparant un segon espectacle?

—Ara per ara, no. Els espectacles de circ tenen una vida més llarga que els teatrals per la seva complexitat tècnica. A més *In situ* va evolucionant. Sé que encara hi ha coses que poden millorar.

—Tu creus? A mi em sembla perfecte...

—Sóc molt exigent.

—Ets el rei dels malabars. Quin és el secret de la teva agilitat i destresa?

—El manteniment. Intento entrenar un parell d'hores a l'Ateneu Popular 9 Barris quan no actuo. De totes maneres, sí que ara em ve més de gust decantar-me cap als números còmics més que no pas tècnics. Deu ser l'edat...

—Serà per l'increïble sentit de l'humor que tens?

—Al principi no era una persona especialment còmica, però és una faceta que ha anat sortint amb el temps i és la que vull explotar en el futur.

—Tens una vinculació molt forta amb l'Ateneu Popular 9 Barris...

—Hi ha un moviment de circ molt intens. Hi vas a qualsevol hora del dia i sempre hi ha molta vida.

—El circ està prou reconegut a Catalunya?

—Fa poc s'ha creat l'Associació dels Professionals del Circ de Catalunya i estem treballant intensament amb les administra-

cions perquè reconguin que necessitem una llei específica per donar suport al circ. Ara, els estudiants que acaben a l'Escola de Circ Rogelio Rivel han de marxar cap a França o altres països, on hi ha moltes escoles de circ, i als grups catalans ens coneixen més a l'estranger que no pas a casa nostra. Això ha de canviar. Però crec que estem en un bon moment. Les converses amb l'Administració van prou bé per ara.

—Què és el que més t'agrada del teu ofici?

—Quan actuo. Hi ha dies molt durs, en què pateixes si veus que la gent no reacciona. Però si tens un bon dia i el públic està amb tu, indiscutiblement és el millor moment. Estic molt orgullós de la meua feina. És un privilegi fer-la, tot i que a vegades és molt dura.

—En quin sentit?

—L'hivern no s'acaba mai i l'estiu, quan voldries estar amb la família, estàs fent quilòmetres. Però també dóna una llibertat que és difícil d'aconseguir amb altres tipus de feines.

—Has pensat mai a dedicar-te a l'ensenyament?

—Crec que per ensenyar has d'estar preparat, i ara no ho estic. Per ara no em considero un mestre. Però tard o d'hora ho hauré de fer i m'hauré de preparar molt bé.

—Quina és la millor actuació que recordes?

—Va ser al Brasil. Ens vam trobar amb milers de persones al davant, fins i tot enfilats als arbres. Després hi havia cua per abraçar-nos i felicitar-nos. Va ser espectacular i molt emocionant!

—Fas els espectacles que com a espectador t'hauria agradat veure?

—Sóc molt exigent. A cada actuació veig coses que no funcionen prou bé i penso: "Noi, has de treballar més i millorar".

—Aquesta exigència és una virtut o un defecte?

—Una virtut. Et fa treballar molt i millorar constantment.

Lluïsa Armengol i Eloïsa Trujillo

www.edu365.com/vadellibres

A **Edu365.com**, el portal de serveis orientats a l'alumnat i les seves famílies, hi trobem **Va de llibres**, una web molt interessant i atractiva feta a mida per als joves lectors. I als que no llegeixen gaire, segur que els en vindrà moltes ganes. Són molt interessants les conferències del monstre Tom Patracol sobre diversos temes relacionats amb la literatura: com es fa un llibre, per què es regalen llibres per Sant Jordi, com s'il·lustra un conte... Hi trobem també el llibre del mes, la biblioteca de llibres i una ben fornida biblioteca de jocs. A Llibre Fòrum, els participants poden compartir els seus comentaris sobre les obres que els han agradat. Si amb aquesta web als infants no els entra el cuc de la lectura...

www.cclij.org/faristol/paginas/critiques.asp

Faristol és una de les millors publicacions sobre literatura per a infants i joves en llengua catalana. Es fa a l'empara del Consell Català del Llibre per a Infants i Joves des de l'any 1982. Als pares que els agrada regalar llibres als seus fills, consultar les crítiques que apareixen a la revista els pot ser molt útil. També poden aprofitar l'ocasió per llegir alguns dels interessantíssims articles que ofereix la publicació sobre diverses qüestions relacionades amb literatura per a joves i infants.

www.xtec.es/recursos/lit_inf/index.htm

El Racó dels llibres és un recurs de la Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya, el portal del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. Ens informa de les novetats del catàleg, de les notícies que es produeixen en el món del llibre infantil i juvenil i hi podem consultar dossiers molt interessants.

www.andreusotorra.com/cornabou/

Cornabou és una revista digital de literatura infantil i juvenil obra de l'escriptor i periodista Andreu Sotorra. És completíssima, amb clips d'actualitat, un cens d'autors i d'il·lustradors, entrevistes a escriptors, un llistat dels premis literaris de Catalunya, crítiques i novetats literàries i dossiers amb una profusió d'articles sobre el llibre infantil i juvenil. Segurament ens oblidem d'alguna cosa. Us recomanem de comprovar-ho vosaltres mateixos.

■ Art i educació

Literatura i espectacles

Els llibres, la literatura i la tradició oral són una font d'inspiració inherent i constant per als artistes que dediquen la seva creativitat als infants i al públic familiar. Val la pena conèixer les seves adaptacions i reintrepretacions dels contes i de les obres literàries universals, en particular ara que l'Ajuntament de Barcelona ha decretat el 2005 l'Any del Llibre i la Literatura. Les seves últimes propostes en el

camp de la dansa, el teatre, els contes i els titelles, —en presentem aquí unes quantes, però ni de bon tros totes les que hi ha—, són una eina ideal per enriquir les activitats organitzades per les institucions, els centres educatius i les biblioteques per fomentar la lectura en els infants i els joves. Aquesta feina, els grups catalans la fan any rere any, perquè la seva relació amb la literatura és indissociable.

teatre

teatre arca
la biblioteca màgica

Una de les companyies més veteranes del teatre català per a tots els públics, Teatre Arca, ens obre les portes d'una biblioteca màgica on una jove paller viu una gran aventura amb un vell mag encarregat de tots els llibres de la humanitat. Els valors dels llibres, la saviesa que contenen i les aventures que fan viure centren un espectacle ple de màgia i humor, un recorregut pel món dels contes en què el públic té un gran protagonisme.

teatre

clownx teatre
ot, el quixot

En el quart centenari de la publicació del Quixot, la companyia Clownx Teatre ofereix una obra lúdica, fresca, divertida i tendra per a nois i noies, *Ot, el Quixot*, que va rebre el 1999 el Premi Xarxa-SGAE al millor projecte d'espectacle infantil i juvenil i el 2000 el Premi Cultural de la Fundació Caixa de Sabadell. L'espectacle mostra els valors de la lectura i anima els espectadors a viure les seves pròpies aventures de la mà d'un llibre. Ho fa a través de la novel·la més cèlebre de tots els temps: *Don Quijote de la Mancha*.

dansa

roseland musical
les mil i una nits

Marta Almirall i la seva reputada companyia presenten una adaptació de les *Mil i una nits*, una obra cabdal de la literatura de tots els temps. Es tracta d'un homenatge als llibres explicat mitjançant la història d'una llibreria, l'única que queda a la ciutat i que està a punt de tancar. El sultà, protagonista de les *Mil i una nits*, elabora un pla per salvar-la. Com Sherezade, cada cop que la llibreria comença a desfer-se'n, li expliquen un conte per distreure-la i evitar que compleixi la seva decisió.

dansa

cia. alèxia
petit christian. Gran andersen...
i les sabatilles vermelles

L'espectacle és una producció de la Cia. Alèxia, un dels grups més significats en el camp de la dansa per a infants i joves, encarregada pels organitzadors de *The Hans Christian Andersen Festival*, que es farà a la població danesa d'Esbjerg l'octubre del 2005. L'espectacle explica les emocions amagades de l'escriptor quan la Danish School, l'escola reial danesa de dansa, el va rebutjar perquè les seves característiques físiques no responien a les exigències del centre.

contes

micro troupe
bon profit, miquel

L'espectacle es basa en l'obra i la personalitat del poeta Miquel Martí i Pol. Es tracta d'un muntatge poètic amb acompanyament musical i manipulació d'objectes que narra tres històries. Cada una té un nen com a protagonista: en Miquel, en Martí i en Pol. Les referències a la personalitat del "poeta del poble" són constants i els seus poemes marquen el ritme de l'homenatge que els dos membres del grup de paller Micro Troupe, Joan Gispert i Elena Mesa, han volgut retre a un dels autors més estimats del país.

contes

anim, associació de narradors
i narradores de catalunya

Seixanta-set narradors i narradores formen part de l'Associació de Narradors i Narradores de Catalunya, creada a Barcelona l'any 1998. Units per la seva passió per la narració oral, el seu objectiu és difondre el gran tresor de contes i històries que es transmeten des de fa segle mitjançant la veu i la paraula.

Museu Etnològic
Pg. de Santa Madrona, s/n (Montjuïc)
08038 Barcelona
Tel.: 669 988 492
www.anincat.org

titelles

galiot teatre
pinotxo

Aquest és un espectacle de gran format inspirat en una de les obres més universals de la literatura infantil i juvenil, *Les aventures de Pinotxo*, de Carlo Collodi. Galiot Teatre n'ha fet una adaptació de gran qualitat.

titelles

l'estenedor
Quijote/Quixot
Tirant Lo Blanc

David Lain com sempre ens proposa unes adaptacions plenes de tendresa i de delicadesa, i ens endinsa en un món d'imaginació i de sensibilitat a través de les aventures d'uns herois entranyables.

*anem
a veure...*

kabam

gazzz

Gènere: circ

Públic: familiar

Argument: Una bombona de gas explota en un bloc de pisos. Els veïns han de sortir de l'edifici. La fuga de gas, i amb ella la folia del circ, s'escampa pels carrers.

Aquests últims temps ha despuntat amb força la jove companyia Kabam, que es va formar l'any 2001 a Sabadell. Agustí Cardona, Biel Roselló, Kris Broto i Marta Soler, els seus membres, es defineixen com uns bojos apassionats pel circ, la dansa i el teatre. "Per nosaltres, el circ és un art total, en què qualsevol disciplina artística ens serveix com a mitjà d'expressió d'allò que ens queda per dir."

El seu espectacle per al públic familiar, *Gazzz*, és una obra plena de vitalitat i energia i alhora té un tractament deliciosament ingenu i poètic. Per al públic adult, Kabam ofereix *Tres quarts d'espera*, que es podrà veure el mes de maig a Trapezi, la Fira del Circ de Catalunya.

canal roseland —

Roseland musical

Gènere: dansa-teatre

Públic: familiar

Argument: Al magatzem de Roseland Musical, un grup de personatges d'antics espectacles de la companyia estan tristos i en-sopits. Fa temps que no trepitgen un escenari. Però un dia reben un paquet, una cinta de vídeo... Comença un gran aventura, que els porta a conèixer de prop un plató de televisió.

El nou espectacle de dansa de Roseland Musical, estrenat l'octubre passat al Festival Temporada Alta Girona/Salt, tracta un tema de plena actualitat: la televisió i els seus discutibles continguts. Enfront de l'excés d'estètiques alienes a la nostra cultura i dels programes enllaunats de baix pressupost que omplen la franja dedicada a la programació infantil i juvenil de les televisions actuals, *Canal Roseland* és una reivindicació dels programes de televisió de fantasia i de qualitat. La missió dels personatges de l'espectacle és fer veure als directius del canal televisiu i també al públic que és possible fer programes plens de màgia, de cultura i de fantasia.

Per primera vegada, la companyia Roseland Musical, amb Marta Almirall a la direcció artística, el guionista Manel Veiga i el compositor José Manuel Pagán, integra el públic en un dels seus espectacles. Abans de cada representació la companyia reuneix alumnes de les escoles de dansa de cada població que visiten. Aquests voluntaris assagen amb els cinc ballarins de l'espectacle i pugen després amb ells a l'escenari per representar alguns dels personatges de l'obra.

actes únics

Gènere: teatre

Públic: familiar

Argument: En Salvi juga sovint a la platja. Un dia veu que alguna cosa brilla dins l'aigua. És la clau que obre el calaix on el petit Dalí atresora els seus somnis. Per arribar-hi, en Salvi fa un llarg recorregut durant el qual troba elefants, cuiners, núvols i altres personatges.

El conte *El Petit Dalí... i el camí cap als somnis*, de l'escriptora Anna Obiols i l'il·lustrador Subi, es troba a l'origen d'aquest excel·lent espectacle de la productora Actes Únics, promotora de la campanya "Viu el teatre", que des del mes d'octubre passat fins al maig es desenvolupa els diumenges al matí al Teatre Poliorama de Barcelona.

Els autors mateixos han fet l'adaptació del conte en un espectacle que barreja el teatre, la música, els titelles i els trucs de màgia. L'escenografia espectacular de Mateo i Ivan Tikas, la música de Núria Juanet i Clara Ripoll i la direcció escènica de Benjamí Conesa, aconsegueixen atraure l'espectador en un apassionant viatge per l'univers del pintor empordanès, en un món de ficció ple de màgia, d'humor i d'imaginació que convida a somniar. "Hem volgut crear un espectacle que agrades a petits i grans, fins i tot, si ens permeteu la llicència, al mateix Salvador Dalí" afirmen Benjamí Conesa i Albert Gràcia, el coordinador general del projecte. Missió complerta.

el petit dalí

estrenes

Ritmes i Rimes, un espectacle innovador de l'Esbart Ciutat Comtal de Barcelona

El Teatre Ovidi Montllor de Barcelona ha estat l'escenari el passat 2 i 3 d'abril de l'estrena del nou espectacle de l'Esbart Ciutat Comtal, *Ritmes i Rimes*. L'obra presenta unes propostes coreogràfiques innovadores, basades en la dansa tradicional i popular catalana, de Lluís Calduch, director artístic del grup de dansa barceloní des de fa vint-i-cinc anys.

Ritmes i Rimes ofereix cinc coreografies, "De mica en mica", "Laberint", "Terrena", "Des d'ara" i "Fragments d'estima", enllaçades entre elles per les rimes d'uns poemes recitats per Carme Sansa i Pere Molina, amb músiques de Joan Manuel Serrat, Josep Solà i Sánchez, Jesús Ventura i Vicent Ferragut. Sergi Guasch, amb només 18 anys, estrena partitura amb una combinació dels instruments de la cobla, el piano i un conjunt de corda, amb la qual aconsegueix una riquesa musical impressionant. Miquel Gil, Lúcia Pujol i Psàlita són els intèrprets de luxe de les cançons de l'espectacle.

Segon Lluís Calduch, l'espectacle expressa mitjançant la dansa l'admiració que sent cap a les persones que són capaces de transformar les seves vivències en una peça musical, una cançó o un poema. El resultat de la constant necessitat de l'Esbart Ciutat Comtal i del seu director d'investigar amb la tradició i actualitzar-la és una obra ambiciosa, innovadora i plena de maduresa.

notícies

La companyia El Negro y el Flaco a Washington

La companyia El Negro y El Flaco va viatjar als Estats Units del 4 a l'11 de març per participar al Festival Internacional de Teatro Hispano de Washington.

Com a regal en el seu desè aniversari la companyia va rebre una invitació de l'organització d'aquest festival per representar el seu espectacle *Alquímia* en diferents llocs de la capital nord-americana.

El grup va representar l'espectacle per a tot tipus de públics i en espais d'allò més diversos: una funció de clown només per a adults en una sessió de cafè teatre; un parell d'actuacions per al públic familiar de cap de setmana; i el més interessant, quatre funcions en diferents escoles públiques de barris suburbials de la ciutat, aquestes últimes fora de la programació del festival. Aquesta iniciativa va sorgir del mateix grup organitzador del festival, El Teatro de la Luna, que en conèixer el treball de la companyia El Negro y El Flaco va pensar que podia ser adequat per a aquest públic. Des de fa anys ells mateixos fan representacions a les escoles dels barris més marginals de la ciutat, on més de la meitat dels nens no són d'origen nord-americà.

L'experiència va ser molt positiva i alhora enriquidora per al grup, com també ho va ser la resposta d'alumnes i professors. Això demostra que el clown i el riure no tenen fronteres ni idiomes. Una porta ha quedat oberta per tornar a repetir l'experiència l'any que ve.

ttp

Notícies des de Gijón

La companyia badalonina Xirriquiteula guanya els premis a la millor obra i a la millor direcció al FETEN 2005 i confirma l'alt nivell del teatre familiar català

Cada mes de febrer se celebra a Gijón la Feria Europea de Teatro para Niños y Niñas (FETEN), una de les principals fires de teatre familiar de l'Estat espanyol. Les produccions de les companyies catalanes sempre hi creen expectació per la seva gran qualitat i professionalitat.

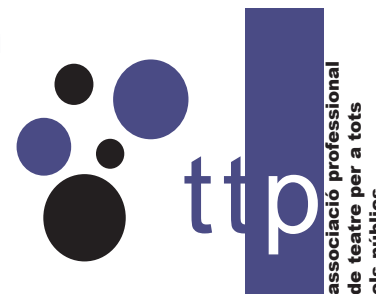
Al final de cada una de les fires es fa una gala de lliurament de premis a les millors obres representades. Les companyies catalanes, tot i que produeixen els seus espectacles amb uns pressupostos molt inferiors als de la resta de l'Estat, acostumen a recollir premis en cada edició.

El passat 25 de febrer, a la gala de la FETEN d'aquest any, que es va fer del 20 al 25 del mateix mes, la companyia Xirriquiteula va guanyar els premis a la millor obra i a la millor direcció per *Papirus*. El 2003 ja havia guanyat el premi a la millor obra per *Contes del cel*.

Papirus, la darrera producció d'aquesta companyia catalana va recollir els millors elogis dels programadors, la premsa i els companys de professió al llarg de la celebració de la fira. El bon treball d'aquesta companyia badalonina es va veure recompensada amb els dos màxims guardons de la gala de lliurament dels premis FETEN 2005.

Un any més els grups catalans van tornar a mostrar l'alt nivell del teatre familiar català. Totes les companyies presents van deixar una molt bona imatge a la fira: Toc de Retruc va recollir molts bons elogis per la delicadesa i el bon treball realitzat a *Nas de Barraca*, el seu darrer espectacle per a nens i nenes de 0 a 3 anys. D'altra banda ens atrevim a pronosticar una llarga vida a l'espectacle *Embolica a la granja* del grup La Baldufa, que va encantar tots els espectadors, amb l'acurat treball que caracteritza la companyia i la bellesa dels seus muntatges.

Menys sort van tenir les companyies de carrer: el mal temps va espantar el

El juny Xirriquiteula viatjarà amb Papirus a la Biennal de Lió, un dels certàmens de teatre per al públic jove més importants de França

públic a l'hora d'anar a veure el grup Tot Circ, que tot i això va poder mostrar l'alegria del seu espectacle dinàmic i sorprenent. El temporal de neu no va permetre l'arribada del camió de la companyia Pep Callau, que va haver d'anul·lar la seva actuació, i finalment La Baldufa no va poder mostrar al cent per cent l'esplendor del seu original *Zeppelin* per culpa de les condicions climàtiques adverses.

Mag Lari va ser l'altra cara de la moneda. Un dels seus tècnics va patir serioses cremades just el cap de setmana anterior a la presentació a la fira de FETEN de *Millennium*, el seu darrer espectacle. Finalment va poder actuar i un cop més va meravellar tot el públic assistent amb la seva màgia sorprenent i el seu gran sentit de l'humor.

Felicitem un cop més Xirriquiteula pels esforços creatius de la companyia i per la qualitat professional i humana del seu projecte. I al mateix temps perquè qualsevol reconeixement que rebí una companyia de la TTP redimensions la resta de les companyies membres de l'associació i la mateixa TTP.

trapezi

Reus, Vilanova, Vila-seca i Lleida acullen Trapezi, la Fira del Circ de Catalunya, de l'11 al 15 de maig

Torna Tapezi, la Fira del Circ de Catalunya, que en poc més de set anys s'ha convertit en un punt de referència obligat en el món dels festivals i del circ. Nascut el 1997, l'organitza l'Ajuntament de Reus amb la col·laboració de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.

Trapezi té la voluntat de no ser tan sols un punt de trobada i de dinamització dels artistes i les companyies més importants del moment, sinó que, a més, es planteja aportar un segell propi als nous corrents circenses. Més de cent companyies, un miler d'artistes i cinc dies d'activitat a les poblacions de Reus, Vilanova, Lleida i Vila-seca, són algunes de les particularitats d'aquesta fira que és un punt de trobada i de difusió de diferents tipus d'expressió, un centre de mestissatge de cultures i alhora un espai d'aproximació a la sensibilitat artística d'arreu del món. www.trapezi.org

VI Fira de Música al Carrer

Vila-seca s'omple de música de tot el món del 6 al 8 de maig

Jazz amb Urban Activity i el quartet TGX liderat per Andreu Zaragoza; fusió llatina amb Batumbatà i els ritmes frenètics de Wild Marmalada; música flamenca amb Las Migas; la tradició de l'antiga Pèrsia amb Katy; música brasilera amb Trio Forrobodó...

La VI Fira de Música al Carrer de Vila-seca, organitzada pel Patronat Municipal de Turisme de la població, proposa durant tres dies, del 6 al 8 de maig, una àmplia proposta de músiques de tot el món, on també els amants de la música clàssica, tradicional o electrònica, del rock, el reggae, la rumba o el hip-hop, hi trobaran concerts i actuacions per satisfer-los. www.fusic.es/firacarrer - Tel.: 93 215 74 11

sergi buka

participa als Mandrakes d'Or

Després de rebre el 2002 el Gran Premi de Màgia del Congreso Mágico Nacional, ara Sergi Buka afegeix una altra fita a la seva ja rica trajectòria. El passat octubre va ser un dels escollits a participar als Mandrakes d'Or, un festival francès de projecció internacional on actuen els millors il·lusionistes de l'any. Aquest és un reconeixement valuós a la feina i l'art de Sergi Buka, que va presentar l'espectacle *Quimera*, qualificat d'innovador pels organitzadors, que combina projeccions visuals amb efectes d'alt il·lusionisme.

Sergi Buka serà el mes d'abril a Las Vegas, als Estats Units, reclamat per Kevin James, l'il·lusionista que fa els efectes especials per als espectacles de Copperfield.

25 anys mag magoo

l'inventor d'il·lusions

Quan tenia 17 anys, un bon amic d'Enric Magoo li va ensenyar a fer desaparèixer una cigarreta dins un mocador. El truc era tan bo que tot seguit el que va sorgir en lloc del cigarret va ser la vocació d'Enric Magoo, que des d'aleshores, ja fa vint-i-cinc anys, passeja la seva vareta màgica per tots els escenaris del país i de fora de les nostres fronteres. El mag badaloní va començar l'any 1980 amb el circ del mag Antonio Arbós i després amb el mític grup Abracadabra, d'on han sortit tants bons pallsos i mags que ara tenen una trajectòria artística pròpia i exitosa. El 1984 va continuar tot sol i des d'aleshores fa una mitjana de 200 actuacions l'any per a tots els públics. A banda del reconeixement del públic, que aquest no li escatima, el 1991 va guanyar el tercer Premi Internacional de Màgia Còmica a Lausanne (Suïssa) i el 1993 a Montecarlo va rebre la

Vareta de Plata. Des de fa cinc anys organitza el Festival Internacional de Màgia de la seva població natal. Actualment prepara un nou espectacle, que tindrà lloc al 2006. Es dirà *Inventor d'il·lusions*, un títol que defineix a la perfecció qui és Mag Magoo.

16a fira de teatre de titelles de Lleida

Una cita ineludible amb titelles de tot el món del 28 d'abril a l'1 de maig a Lleida

La Fira de Teatre de Titelles és una bona oportunitat a l'abast de tots els públics per gaudir de propostes de qualitat. La 16a edició presenta un cartell atractiu amb 27 companyies vingudes de l'Índia, el Perú, la Xina, Txèquia, Canadà, Dinamarca, Bèlgica, França, Itàlia, Catalunya i Espanya, entre les quals destaquen els Forman Brothers, Las Marionetas de Rajasthan o els titelles xinesos de Guandong.

Els resultats plenament satisfactoris que la Fira de Teatre de Titelles de Lleida ha assolit any rere any pel que fa als contractes entre programadors i companyies i el volum de contractacions derivades de les anteriors edicions, l'han consolidat com un punt de trobada anual obligatori per als professionals de les arts escèniques tant del nostre país com de més enllà de les nostres fronteres. Així mateix, els dies 29 i 30 d'abril i l'1 de maig se celebrarà la 5a Fira del Llibre de les Arts Escèniques, una activitat organitzada per l'Associació d'Espectadors del Centre de Titelles de Lleida que pretén ajudar a divulgar la documentació existent sobre aquesta matèria, i el 30 d'abril i l'1 de maig, es farà la 2a Fira d'Artesans de Titelles.

www.firateatre.titelleslleida.com - Tel.: 973 27 02 49

notícies

... des de l'escenari

Hola a tothom! Bona nit! Bon dia! Bon dia i bona hora! Som-hi tots! Nens i nenes! Au jovent!...

Quantes vegades haurem sentit com algun portantveus (també anomenat "speaker" en l'imposat pseudollenguatge anglosaxó que tant s'estila últimament) se'ns adreça utilitzant alguna d'aquestes fórmules des d'algun dels molts escenaris que ens trobem en les festes populars, arreu del nostre país!

Aquí només n'he triat algunes, però podrien ser moltes, moltíssimes més les expressions a escollir i que ens suggeririen que som a prop d'un escenari amb un espectacle a punt de començar.

La idea d'aquesta peculiar col·lecció ha sorgit a l'hora de donar voltes sobre quina podria ser la millor manera de presentar aquest nou espai, aquesta nova columna que des de *Carrer* us oferiré a partir d'ara. Tractant-se d'una columna anomenada ...DES DE L'ESCENARI, com podria fer-ho millor que reflectint les presentacions que tant sovint rebem des dels escenaris?

...DES DE L'ESCENARI pretén reflectir com es viuen, es perceben, es veuen i s'intueixen moltes de les coses que avui en dia estan succeint al nostre voltant.

Quan se'm va fer la proposta en ferm (tot s'ha de dir que vaig ser jo qui va demanar-ho, eh?) de col·laborar en aquesta publicació, una de les primeres coses que em van venir al cap, a part de les meves ganes de participar-hi, va ser: com? Com puc col·laborar? Què puc aportar jo? Què és allò del que jo dispo, des de la meua realitat actual, que pugui fer-se interessant i, alhora, estigui poc representat en el món editorial i la premsa escrita?

De seguida va sorgir-me una idea: les meves vivències als escenaris. M'explicaré millor. Evidentment no sóc l'única persona que té i que ha tingut vivències als escenaris. Tampoc sóc el que més n'he tingut ni tampoc de més grans o més fortes (ves a saber, però, com es deu poder mesurar això?), ni tan sols dec estar pel mig de la classificació. Tampoc tinc la intenció d'anar-vos explicant les meves batalletes de música ni els concerts que faci un per un, no patiu.

Però el que no em negareu és que, si fem una ullada al gruix de la premsa i les publicacions culturals, més concretament les musicals o de les arts escèniques, majoritàriament el que trobem i el que ens hi expliquen és gairebé sempre fet DES DE FORA. Gairebé sempre és un personatge X (amb més o menys coneixements de causa) qui ens explica des del seu punt de vista el que li han dit els protagonistes, li han comunicat uns tercers o bé, algunes vegades, ell mateix ha vist.

...DES DE L'ESCENARI pretén col·locar-se a l'altre extrem d'aquesta pràctica documental. La idea no és tant la d'explicar o descriure activitats artístiques concretes sinó evocar les sensacions, emocions i percepcions que es viuen des d'un escenari en termes més generals i vivencials i, sempre, des de dins.

Evidentment que també en algun moment concret descriuré un concert en concret, però això serà el tema d'un dia.

En general a ...DES DE L'ESCENARI pretenc fer-vos veure una perspectiva nova de les coses que envolten la festa popular i la cultura, i alhora, amb elles, la societat en general.

L'escenari, des de dins, a part de ser una plataforma de projecció personal i artística, esdevé, si es fa un petit esforç d'empatia, una taula perfecta per veure-hi una mica més enllà d'aquells rostres que miren i aquells cossos que ballen.

...DES DE L'ESCENARI voldria ser una mica un reflex d'això, un espai d'opinió inspirat en aquestes vivències, amb intenció divulgativa, descriptiva, lúdica i polemitzadora alhora, si m'ho permeteu.

Que s'alci el teló!!!

Joan Boada i Benavent

el racó musical *cdvd*

Maria Salicrú-Maltas

els temps estan canviant

gerard quintana

Conscient que els sentiments que vol transmetre són més fàcils de comunicar en teatres i sales reduïdes, l'excitant de Sopa de Cabra va editar durant la passada tardor *Les Claus de Sal*, el seu segon treball en

solitari, en el qual té una gran importància l'intimisme i la poesia. La proposta de Gerard Quintana, que ha estat més ben rebuda que la de Josep Thió, exguitarrista del conjunt gironí, s'ha escoltat en diferents espais catalans, i darrerament, com un dels plats forts del Festival de Cantautors BarnaSants 2005. L'evolució de l'artista es deu potser a les ganes de Quintana d'estabilitzar-se i/o al bon treball del pianista i arranjador Xevi Llores. El canvi de sonoritat, clima i atmosfera de les noves composicions és un fet, circumstància que la crítica ha qualificat com el seu "abandonament del rock". I és cert, ja que Quintana sembla voler trencar amb el seu passat com a cantant de Sopa de Cabra i està decidit a comunicar les seves actuals inquietuds a través de nous camins.

old friends

simon & garfunkel

Tot i que es tracta d'una nova estratègia comercial, el segon DVD publicat del duet novaiorquès Simon & Garfunkel, *Old Friends* (Vells amics), és rellevant pel material extra que hi trobem, com ara alguns enregistraments en vídeo de la dècada dels setanta i una cançó inèdita, "Citizen of the Planet".

El DVD és una gravació d'un dels concerts realitzats durant la seva gira del 2003, en què van participar els Everly Brothers. S'acabaven de reunir de nou després d'anys de no fer-ho, però això sí, d'insultar-se mútuament en públic. En altres paraules, *Old Friends* són les darreres imatges d'aquells nois de religió jueva, nascuts en ple barri de Queens, que van saltar a la fama gràcies a cançons com "The Sound Of Silence" o "Mrs. Robinson", la banda sonora del film *El Graduat* (1967). D'altra banda, el DVD és la cirereta de la gira que fa augmentar els seus comptes corrents, perquè el duet sap que continua emocionant els més nostàlgics. Com es pot comprovar al DVD, poques són les melodies que han canviat de les seves cançons més emblemàtiques. Contraposadament, cal destacar l'evolució en solitari de Paul Simon, que ha obtingut un èxit considerable, sobretot després de ser pioner amb discs com *Graceland* o *The Rhythm of the Saints*.

■ Cultura popular

Un any... gegant

Ivan Besora

L'Agrupació de Colles de Geganters de Catalunya celebra durant un any el seu vintè aniversari

Molts dels geganters recorden el dia 8 de setembre del 1984, data en què a la població de Sallent es constituïa l'Agrupació de Colles de Geganters de Catalunya, fruit de l'interès de diverses colles d'agrupar-se per treballar per la potenciació del món geganter a escala nacional. El tret de sortida, sens dubte, van ser tres esdeveniments que van tenir lloc l'any 1982 i que van ser els motors d'aquest naixement dos anys després: el I Congrés de Cultura Popular i Tradicional Catalana; la I Trobada Internacional de Gegants a Matadepera, i la participació de gegants a la cerimònia inaugural dels mundials de futbol.

Avui, després de vint anys, l'Agrupació ha esdevingut més que un referent en el món geganter, no només a Catalunya, on integra més de 300 colles en actiu i d'altres que, tot i que no estan associades, reconeixen l'Agrupació com a referent, sinó també arreu d'Europa, on s'ha consolidat com la institució més representativa del nostre país.

Des del primer moment s'ha treballat sobre uns pilars bàsics: l'estudi del món geganter des de diverses vessants, la creació de noves colles, el treball qualitatiu en els balls i la música..., uns pilars que han fet que avui en dia l'Agrupació mereixi el reconeixement que té. Moltes han estat les persones que han conduït l'Agrupació i l'han fet créixer: des de les persones de les juntes encapçalades per Josep M. Sotoca, Josep M. Gol, Joana Tarrades, Pere Cañellas, Eusebi Baras i Josep Ros; les de les comissions, que han estat un puntal fonamental (des de les inicials, com la de la revista Gegants o del cos de monitors, fins a les més recents, com la Comissió de Capgrossos, de Música, etc.); i també tots els col·laboradors que amb el granet de sorra que han aportat han contribuït a aquest gran camí recorregut. El punt àlgid que tots recordem va ser el reconeixement l'any 2000 que la Generalitat de Catalunya feia a l'Agrupació atorgant-li el Premi Nacional de Cultura Popular.

Els nostres gegants, En Treball i Na Cultura, més que un símbol són la nostra millor imatge, representativa de les arrels i les tradicions del nostre país. Des del passat 2004 els acompanyen els nostres primers capgrossos, la Primavera i l'Estiu, que ben aviat completarem amb l'Hivern i la Tardor.

El treball i la il·lusió de tots plegats ens han fet arribar fins als temps actuals, fins a aquest vintè aniversari que ens brindem a celebrar plegats, i que coincideix també amb un canvi de junta. Des del president, passant per la resta de companys de la Comissió Executiva i els vocals de comarca, continuarem aquest camí perquè l'Agrupació continuï sent el referent català del món geganter.

Ivan Besora és president de l'Agrupació de Colles de Geganters de Catalunya

Agrupació de Colles de Geganters de Catalunya
C. Avinyó, 19. 08002 Barcelona
Tel.: 93 317 28 55.
www.gegants.org

notícies

Cloenda dels actes el 9 d'octubre a Vilassar de Dalt

L'Agrupació de Colles de Geganters de Catalunya ha volgut commemorar el vintè aniversari de l'entitat amb més d'un centenar d'actes programats arreu del Principat, que es duran a terme fins a finals d'any.

El tret de sortida d'aquestes celebracions va tenir lloc el 8 de setembre del 2004 amb un acte institucional molt emotiu a la Casa del Mar de Barcelona. A partir d'aquest moment, la festa s'ha traslladat als carrers i les places d'arreu de Catalunya i Andorra. Els gegants de l'Agrupació, En Treball i Na Cultura, acompanyats dels capgrossos Primavera i Estiu, han volgut recórrer totes les poblacions que durant aquests vint anys han estat un referent per al món geganter, especialment les ciutats geganteres. Aquest any el títol l'ostenta Capellades, de la comarca de l'Anoia.

A més dels actes populars i festius, cal destacar l'edició del col·leccionable "Els Gegants de Catalunya", un recull de fitxes de tots els gegants de Catalunya amb les reproduccions dels gegants més emblemàtics, i l'exposició que durant el 2005 es podrà veure a les comarques catalanes. També es programaran xerrades de música tradicional i balls de gegants, però sens dubte el moment més destacat arribarà el 9 d'octubre del 2005, quan se celebrarà a Vilassar de Dalt la gran festa de cloenda i tots els geganters s'aplegaran al voltant dels gegants i els capgrossos de les vint poblacions que han estat ciutats geganteres des del 1984.

■ II Trobada de Teatre i Educació

Una trobada internacional acosta el teatre social a Barcelona

La II Trobada de Teatre i Educació, la primera que es fa a Catalunya sobre teatre social, va reunir a Barcelona del 14 al 18 d'abril passat dotze experts internacionals, entre els quals quatre de catalans. L'esdeveniment, organitzat per l'entitat Forn de teatre Pa'tothom amb el suport del Centre Cívic Drassanes, The International Theatre of The Oppressed i l'Associació d'Actors i Directors de Catalunya, va comptar a més amb la col·laboració de Julian Boal —fill de l'ideòleg del teatre social, Augusto Boal—, que ha estat decisiva per l'èxit de l'esdeveniment, i la participació d'unes 150 persones vingudes d'arreu del món.

Forn de teatre Pa'tothom, el Centre Cívic Drassanes, el MACBA, el Centre Cívic Sant Agustí i Les Golfes de Can Fabra van acollir les activitats programades en una trobada que ha estat un espai d'aprenentatge molt més pràctic que teòric. Durant quatre dies intensos, s'han fet tallers, conferències i s'han passat vídeos on s'han mostrat les metodologies i les últimes tendències en el camp del teatre social en països com Anglaterra, Holanda, França, Alemanya, Itàlia i Catalunya.

A partir de les experiències dels experts i dels participants, s'han analitzat les dues línies fonamentals d'intervenció del teatre social: en l'àmbit escolar, on és una eina d'expressió i de resolució de conflictes, i en l'àmbit social, on s'adreça a col·lectius que viuen en situació d'opressió. En el primer cas, s'ha fet palès que encara queda tot un món per explorar amb les tècniques dramàtiques i que el caràcter transversal del teatre interactiu permet enriquir la feina dels professionals que treballen en l'àmbit educatiu: psicòlegs, educadors, treballadors socials, mestres, monitors... En aquest camp el teatre social resulta ser una eina idònia per socialitzar i potenciar la participació dels infants i els joves apàtics i amb baix rendiment escolar. Alhora, també representa un espai d'expressió i de creació que va més enllà de la formació.

En l'àmbit social, on s'aplica el teatre fòrum i el teatre de l'oprimit, unes metodologies iniciades en els anys vuitanta pel dramaturg brasiler Augusto Boal, s'ha discutit el paper que han d'adoptar davant de les institucions els professionals que treballen amb col·lectius en risc o situació d'exclusió social. Es considera indispensable que no hi hagi una pretensió d'alliçonament sobre un model de comportament. Els resultats de la feina amb el teatre no han de pretendre una integració a l'*statu quo*, sinó més aviat un posicionament personal davant del que succeeix al nostre voltant. Assolir un paper crític, però des del compromís, és la millor manera d'aprendre des d'un canvi positiu. Per tant, entendre el paper de les institucions és uns dels objectius que s'han de seguir.

Aquesta concepció no educativa sinó d'aprenentatge personal allibera de la posició *alumne ignorant* versus *professor savi*, que porta l'alumne a una actitud passiva i dona al professor una responsabilitat molt gran, que sovint no vol o no pot assumir. Dit d'una altra manera, el missatge no té sentit si es manté la fórmula "No facis això perquè et passarà això". El teatre permet veure la persona en acció, una persona que, confrontada a certs comportaments, veurà ella mateixa que hi ha maneres alternatives per resoldre les situacions conflictives que se li plantegen. Els professionals també han d'evitar censurar un comportament ja que el problema plantejat en una sessió de teatre de l'oprimit o de teatre fòrum es tracta d'una manera col·lectiva i les solucions se cerquen entre tots.

En aquesta segona trobada també s'ha establert un debat sobre el paper del jòquer, o dinamitzador de grups. Els resultats que el jòquer pot obtenir tenen molt a veure amb el seu caràcter. S'han establert, però, uns eixos de requisits que ha de tenir en compte: ser neutral i saber com motivar i com reconduir propostes i persones que cerquen el boicot.

L'entitat organitzadora, Forn de teatre Pa'tothom, treballa al Raval de Barcelona des de fa cinc anys investigant, aplicant i difonent les teories i les metodologies del teatre de l'oprimit i està fent una feina interessantíssima per estendre a Catalunya l'ús del teatre com a eina educativa i de lluita contra l'exclusió social.

Forn de teatre Pa'tothom
C. Lluna, 5. 08001 Barcelona
Tel.: 93 442 92 82
www.patothom.org

notícies

Circ, més circ

Neix l'Associació de Professionals del Circ de Catalunya per normalitzar un sector en expansió però profundament desestructurat

Després de les Jornades sobre Circ a Catalunya que es van celebrar a l'Ateneu Popular de Nou Barris el passat mes d'octubre, sembla que els professionals d'aquesta disciplina han decidit agafar el bou per les banyes i reivindicar d'una manera més decidida el que fa anys que reclamen: més circ, suport de les institucions i regulació del sector.

Per fer-ho han creat l'Associació de Professionals del Circ de Catalunya (APCC), que substitueix la durant molt de temps agonitzant Associació de Circ de Catalunya (ACC). L'APCC reuneix tots els sectors del circ i ja ha començat a negociar amb la Generalitat de Catalunya i altres institucions. Davant de l'abandonament a què consideren que se'ls ha condemnat, els professionals del circ, entre els quals hi ha el Tortell Poltrona, Desastrosus Cirkus, Boni, Monti i Cia. i un gran nombre d'artistes de totes les modalitats, demanen una política global d'ajudes que passa per la normalització de totes les modalitats, l'establiment d'una llei o normativa que faciliti el suport, la promoció i el desenvolupament del circ, i mesures per a la formació, la creació i la promoció d'espectacles. En aquest sentit demanen formar part del Consell de les Arts impulsat per la Generalitat i que els Premis Nacionals de Cultura incloguin aquesta disciplina i l'equiparin així a les altres arts escèniques com el teatre i la dansa. L'APCC també reclama una programació estable de circ en espais com el Mercat de les Flors.

ASSOCIACIÓ de PROFESSIONALS
de CIRC de CATALUNYA

APCC
Tel.: 93 353 95 16
<http://circ.clownplanet.com>

■ Música

Neix la primera Casa de la Música Popular

Maria Salicrú-Maltas

El projecte del que serà la primera Casa de la Música Popular catalana (CMP) es va presentar el 18 de febrer passat a la Sala Clap de Mataró. Aquesta entitat privada, la cooperativa per excel·lència de la ciutat, ha estat l'ideòloga d'aquesta ambiciosa iniciativa que pretén potenciar la música popular de la capital del Maresme i esdevenir un nou referent d'infraestructura cultural per a altres ciutats.

El nom del projecte prové de la traducció literal del que són les Casas de la Trova a l'illa de Cuba, de les quals cal destacar la que està ubicada al carrer Heredia de la segona ciutat més important del país, Santiago. La Casa de la Música Popular de Mataró neix seguint les seves principals característiques i objectius. El terme *trova* significa 'composar', com indica el concepte medieval *trovador*, aplicat a la persona que composava cançons. A Cuba, a les Casas de la Trova, nascudes a la dècada dels seixanta, no només s'hi componia, sinó que s'ensenyava a fer-ho, i també s'imparteixen altres assignatures musicals, amb la possibilitat de divulgar les obres en concerts, mentre a la *bodega* (bar), els *mojitos* se serveixen pels descosits. En totes aquestes *casas* hi ha el típic pati interior on, paral·lelament a la sala d'actes, es fa una programació estable de concerts. Aquest tipus d'institucions musicals són molt comunes a Llatino-amèrica, on destaca actualment la fornada de músics que sorgeixen de les *casas* xilenes, anomenades

Peñas. Com a Cuba, s'aprofiten les seves estances per programar exposicions i altres activitats complementàries.

Però la Casa de la Música Popular mataronina té objectius més ambiciosos que els cubans: no només serà un indret per formar i donar sortida a les obres dels músics —programant concerts o enregistrant discs—, sinó que també se'ls ajudarà a conèixer el complicat món de la música popular i el seu mercat i a desenvolupar-s'hi. En definitiva, la CMP vol donar solucions als grans problemes que tenen avui totes les persones que decideixen crear un grup i volen intentar divulgar la seva música. Per fi arriba la maquinària que molts músics sempre han desitjat. Després d'anys de trobar a faltar aquests recursos, ha sorgit un projecte que s'atreveix a donar solucions a les grans mancances musicals del país. I ho fa per iniciativa pròpia: una proposta admirable.

La CMP podrà ser realitat gràcies a les instal·lacions de la Sala Clap i a altres infraestructures, que inclouran bucs d'assaigs, aules, un estudi de gravació i les oficines corresponents. Hi haurà beques per llogar els bucs, tècnics d'orientació pels músics, mas-

del Maresme, organitzarà sessions didàctiques per a escoles i donarà suport a activitats extraescolars i a l'Aula de Música Tradicional que té la ciutat. La idea és que alguns estudiants puguin aprofitar aquestes activitats per fer les seves pràctiques. D'altra banda, la CMP també vol brindar-se a oferir una programació d'altres activitats culturals com ara teatre, dansa, cinema o exposicions per a la població, i organitzar actes en les festes tradicionals de la ciutat, tot donant suport tècnic a les activitats. El gran objectiu és que totes aquestes iniciatives contribueixin a normalitzar i potenciar la música popular que es fa a Catalunya.

La divulgació es realitzarà mitjançant el suport de la web www.casadelamusica.ws, d'una freqüència de ràdio (de ben segur via internet), cartellisme i per premsa escrita (revista i mitjans de comunicació).

Aquest interessant projecte, que pretén ser un veritable model per altres ciutats catalanes i el primer d'una xarxa de Cases de Música Popular, començarà amb les aportacions econòmiques de la mateixa entitat ideòloga, Clap, que aportarà 180.000 €, i de les institucions públiques com l'Ajuntament de Mataró,

La Casa de la Música Popular de Mataró és una iniciativa ambiciosa que podria servir de referent per a altres poblacions

terclass, tallers, cursos, espais de trobada i sales per difondre la música amb condicions, i també la possibilitat pels músics d'enregistrar maquetes, discs o vídeos dels seus concerts, i també de presentar-los. Fins ara, el Centre de Recursos Musicals de l'Ajuntament de Barcelona era l'única entitat que procurava —en una mínima part— donar informació d'alguns d'aquests recursos (www.diba.es/direm).

Amb tot, la CMP també vol donar recursos a tots els mataronins aficionats a la música i organitzarà, per dinamitzar musicalment la ciutat de Mataró, una programació/cicles i *jam sessions* de música, amb convenis amb altres autonomies o països o amb les escoles de música de la ciutat. També oferirà una fonoteca i un arxiu històric de les músiques de la capital

amb 270.000 €, i la Generalitat Catalana —Institut Català de les Indústries Culturals— amb 120.000 €. Aquest conveni va ser signat el passat mes de desembre del 2004 per la consellera de Cultura, Caterina Mieras, l'alcalde de Mataró, Joan Antoni Barón, i Jordi Herreruella, en representació del Clap.

Així doncs, com a objectius a llarg termini, la Casa de la Música Popular de Mataró intentarà acostar la cultura musical a la gent més jove perquè puguin percebre els seus valors positius, enfortir la indústria cultural catalana, els equipaments d'altres ciutats mitjanes i el naixement de nous públics. Un gran repte que a partir del dia 4 de març es posarà en marxa.

Maria Salicrú-Maltas és musicòloga

■ El Museu de la Il·lusió i la Curiositat

1.000 m² de màgia

La Casa Màgica de l'il·lusionista Xevi és el museu de màgia més gran i original del món

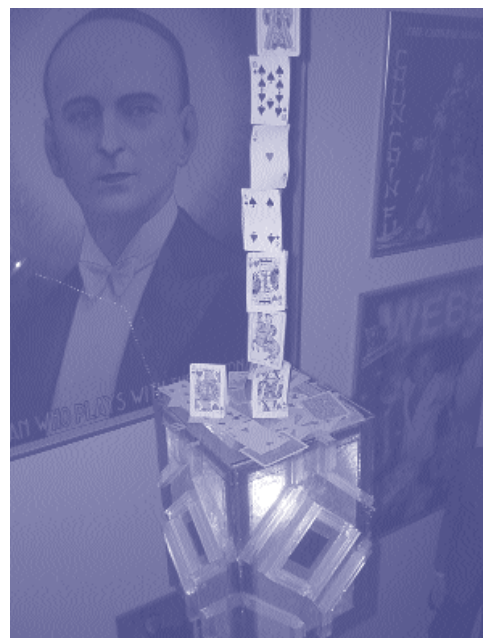
Santa Cristina d'Aro, la població natal de l'il·lusionista Xevi, és la seu d'un dels museus de la màgia més importants de tot el món. Una masia senyorial del 1850, que ja per si mateixa és tot un plaer de visitar, aplega més de 6.000 objectes relacionats amb la il·lusió. Aquesta important col·lecció privada d'en Xevi s'ha anat bastint durant els seus cinquanta anys de professió, en què ha actuat a desenes de països on ha trobat moltes de les peces exposades avui en el seu museu.

La Casa Màgica, o Museu de la Il·lusió i la Curiositat, és el joc de mans més difícil que hagi hagut de fer mai en Xevi. L'ha fet sense trucs, sense obtenir suport o col·laboració de cap administració, cosa inexplicable si es considera la magnitud del projecte. Un projecte que va començar l'any 1998 amb la compra de la masia Can Roca. En Xevi, a qui li agraden els reptes, la va restaurar de cap a peus amb un esforç considerable i un gust exquisit, i finalment el 2002 aquest gran il·lusionista català va inaugurar el primer museu d'aquest gènere a Catalunya i a tot l'Estat espanyol. Només cal dir que és tres vegades més gran que el de París, set que el de

Londres, i que supera deu vegades el que es pot visitar en el Magic Castle de Hollywood.

La Casa Màgica està formada per tres plantes d'exposició, amb un petit teatre i una capella. Són mil metres quadrats màgics que contenen, a banda d'una vasta col·lecció d'aparells de màgia de totes les èpoques, centenars de pòsters antics i moderns, records, fotos, més de cinc-cents llibres de màgia —alguns de molt rars—, una de les mostres més importants d'autòmats amb 27 peces de gran valor històric i un centenar d'obres d'art (pintures, dibuixos i escultures) de reconeguts artistes que han dedicat una obra a l'il·lusionisme o a en Xevi.

La visita comença al Racó d'en Xevi, on destaquen el violí més gran del món, de 208 quilos de pes i gairebé cinc metres de llargada, un rellotge que funciona al revés, miralls curiosos, el manubri que va fer ballar diverses generacions a la Sala Apolo de Barcelona i una col·lecció de fotografies d'en Xevi amb una infinitat de personalitats tan diverses com Salvador Dalí, Montserrat Caballé, Sean Connery, Xavier Cugat, el Sant Pare o Kubala. A la Capella Màgica, una petita joia del

segle XIX, es pot contemplar la figura de Simó el Mag, antics gravats italians dels set sagraments, un orgue portàtil i la vareta màgica beneïda pel Papa al Vaticà.

Un cop dins la casa continua la visita a la cuina de la masia, que en Xevi ha conservat i decorat amb diversos objectes avui en desús, com escal-fallits, una nevera de gel o llums de carbur. Entre una profusió de vitrines plenes, il·lusions òptiques i eines màgiques sorprenents d'arreu del món i de totes les èpoques, destaquen la Sala dels Autòmats, amb alguns exemplars únics i de gran valor del segle XIX i XX, i la Sala del Tarot, un espai fascinant i inquietant dedicat a l'esoterisme, amb una col·lecció important de cartes del tarot, tòtems i llibres de màgia negra. També, a la mateixa planta, hi ha un petit teatre on es visualitza un audiovisual sobre la història de l'il·lusionisme. Al segon pis, el visitant s'endinsa en el món màgic d'Houdini i dels millors il·lusionistes de la història. Resulta molt interessant l'espai dedicat a Francesc Roca, propietari d'un teatre ambulant que va animar les nits del Paral·lel barceloní a finals del segle XIX i on presentava, conjuntament amb els seus dos fills, espectacles de màgia i autòmats. També destaca la Sala Albertí, un testimoni de l'amistat màgica que va unir en Xevi amb el pintor i poeta empordanès Josep Albertí. Després de pujar per una escala espectacular, un homenatge a la mainada, la visita acaba al tercer pis, amb pòsters i eines màgiques més modernes, una videoteca, vestuari, baralles de cartes, maletes i filatèlia màgiques.

Aquest museu de la il·lusió i la curiositat, sorprenent i fascinant per la quantitat i qualitat dels objectes que s'hi exposen, i on fins i tot els lavabos són màgics, va guanyar l'any 2002 un dels premis FAD Sebastià Gasch d'arts parateatrals. Sorprenentment, és l'únic reconeixement que ha rebut fins ara. ☞

El degà dels il·lusionistes catalans

No té ni cent anys ni l'espatlla corbada. Però fa cinquanta anys que en Xavier Sala va començar a aprendre l'ofici de manera autodidacta i a crear el seu personatge, en Xevi, que ha aconseguit èxit i prestigi internacional. Gràcies a la seva passió per la màgia, una energia incommensurable i una obstinació còsmica, en Xevi ho ha fet tot —o gairebé tot, diria ell— en el món de l'il·lusionisme. Ha representat milers d'actuacions arreu del món, ha organitzat festivals, ha donat classes de màgia a la universitat i impartit tallers a les escoles i conferències, ha escrit llibres (el primer de màgia en català), ha participat en més de cinc-cents programes de televisió, ha fet set pel·lícules de cinema, ha creat Mags Sense Fronteres i Mans Màgiques del Món, ha guanyat premis internacionals, té el Record Guinness de conducció de cotxes amb els ulls tapats... Però encara li queden coses per fer: després de La Casa Màgica, un dels grans somnis de la seva vida seria crear un parc temàtic màgic. En Xevi, el mag que li feia jocs de mans a Dalí, és capaç de fer realitat els projectes més màgics. Si hi ha ficat la banya, és possible que un dia ho aconsegueixi. Il·lusió i paciència no li falten. En el jardí del seu museu destaca una gran gàbia amb una espardenyia a dins. És un monument a la paciència. Només cal esperar que l'espardenyia canti.

La Casa Màgica
Avgda. de l'Església, 1. Girona
Tel.: 607 237 911 - 667 292 500
www.xevi-ilusionista.com

pluralitat

Perquè totes les opinions tinguin cabuda, perquè tots i totes us feu sentir, perquè **carrer** sigui una revista d'intercanvi d'opinió, objectiva, informativa i actual...

fes-te sentir

F U N D A C I Ó
LA RODA
D'ACCIONS CULTURALS I DEL LLEURE

C. Sant Eusebi, 53, pral. 2a ~ 08006 Barelona

Tel.: 93 414 72 01 ~ Fax. 93 414 77 05

administracio@fundaciolaroda.org

www.fundaciolaroda.org

DECLARADA ASSOCIACIÓ D'INTERÈS CULTURAL PEL GOVERN DE CATALUNYA
CREU DE SANT JORDI

a cau de
roda

TAM BORI NADA 2005

8 de maig

a partir de les
11 del matí
i fins a les
7 del vespre

al parc de la ciutadella
de barcelona

la tamborinada dels llibres

les nostres entitats

Esplai Chiribiripum i Associació Juvenil La Rotllana de la Salut. Badalona - Fundació Sant Roc i Esplai Borinot. Badalona - ARSIS, Amics del Raval i de Sistrells. Badalona - Centre d'Esplai Foc Nou. Badia del Vallès - Associació Amics de Sant Josep del Molí. Balaguer - Esplai Guineueta. Barcelona - Centre Obert Ciutat Meridiana. Barcelona - Associació pel Lleure Font de la Guatlla. Barcelona - Esplai Flor de Maig de Poblenou. Barcelona - Servei Obert d'Infància i Adolescència de Canyelles. Barcelona - Ateneu Popular 9 Barris, Trinitat Nova i Verdum. Barcelona - Associació de Veïns Paraguai Perú. Barcelona - Esplai Tramuntana de Porta. Barcelona - Casal de Barri de Prosperitat, Esplai Druida i Ludoteca La Guineu de Prosperitat. Barcelona - Projecte Infància del Raval (Grup de Joves de Sant Pau del Camp, Casal dels Infants, Esplai Abiyoyo, Centre Obert Salvador Gavina, Centre d'Esplai El Carme i Centre Cívic Drassanes). Barcelona - Servei Obert d'Infància i Adolescència de Roquetes. Barcelona - Associació de Veïns i Esplai Totikap de Sant Antoni. Barcelona - Associació de Veïns de Trinitat Nova i El Desván. Barcelona - Casal Infantil El Drac. Barcelona - El Vaixell. Barcelona - Esplai Sant Paulí. Barcelona - Associació de Veïns Mas Guimbau-Can Castellví. Barcelona - Centre d'Esplai Mowgli. Cornellà de Llobregat - Centre Infantil i Juvenil Parroquial Santa Eugènia de Ter. Girona - Club Bellvitge. L'Hospitalet de Llobregat - Esclat-Bellvitge. L'Hospitalet de Llobregat - Centre Educatiu Jovis. L'Hospitalet de Llobregat - Esplai El Xicell. L'Hospitalet de Llobregat - Club d'Esplai Pubilla Cases-Can Vidalet. L'Hospitalet de Llobregat i Esplugues de Llobregat - Col·lectiu Cultural Cappellet. Lleida - Esplai La Font de la Font dels Capellans. Manresa - Centre d'Esplai Trencadissa. Martorell - Centre d'Esplai Giravolt. Masquefa - Esplai La Tribu i Associació de Veïns Els Molins. Mataró - Esplai S.E.S.A. Montcada i Reixac - Esplai Can Cuiàs.

Montcada i Reixac - Esplai Panda i CIJC. Montornès del Vallès - Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes. Olivella - Coordinadora de Temps Lliure del Barri de Sant Cosme. El Prat de Llobregat - Cau L'Espolsada. Premià de Dalt - Centre d'Esplai Parroquial, Esplai El Carrer i Agrupament Escolta Amon-Ra. Premià de Mar - Esplai La GRESCA del Barri Pont Vell. Ripollet - Casal de Joves La GRESCA del Barri Pont Vell. Ripollet - Grup d'Esplai La Baldufa. Sabadell - Grup d'Esplai La Llar del Vent. Sabadell - Grup d'Esplai La Masia. Sabadell - Grup d'Esplai Els Quatre Gats. Sabadell - Agrupament Roques Albes (Gent Amb Nassos). Sallent - Grupo Unión de la Mina. Sant Adrià de Besòs - Casal de Joves i Ludoteca Casablanca. Sant Boi de Llobregat - Centre d'Esplai Arrels. Sant Boi de Llobregat - Fundació Marianao-Casal Infantil i Juvenil de Marianao. Sant Boi de Llobregat - Associació Doble Via (Centre Cívic Les Planes, Centre Cívic La Floresta i Mira-Sol). Sant Cugat del Vallès - Club d'Esplai El Tricicle. Sant Joan Despí - Centre d'Esplai El Nus. Sant Joan Despí - Centre d'Esplai El Castanyot. Sant Joan Despí - GER, Entitat Cultural i Esportiva. Sant Pere de Ribes - Centre d'Esplai Sant Josep. Sant Vicenç dels Horts - Centre d'Amics La Guàrdia. Sant Vicenç dels Horts - Esplai Pájaro Loco. Santa Coloma de Gramenet - Centre Obert Santa Anna. Santa Margarida de Montbui - Centre Obrer de la Sènia - Branca de Joves. La Sènia - Eskurri Esplai i Associació de Veïns de Bonavista. Tarragona - Associació de Veïns Torreforta. Tarragona - Associació de Veïns Progressista. Tarragona - G.R.A.M.C. de Teià i Agrupament Escolta Mintaca. Teià - Esplai La Fàbrica de Can Tusell. Terrassa - Esplai Sant Llorenç. Terrassa - Esplai Ègara. Terrassa - Centre d'Esplai Drac Màgic. Vilanova i la Geltrú - Catacroc, Joves de Vilobí i Font-rubí, Agrupament Escolta Els Pèlags de Vilobí del Penedès i Esplai El Gotim de Font-Rubí. Vilobí del Penedès i Guardiola de Font-rubí

la tamborinada dels llibres

50 tallers i jocs i 20 espectacles inspirats en el món dels contes

**TAM
BORI
NADA
2005**

La Caputxeta Vermella, Peter Pan, la Llebre i la Tortuga, Gulliver, Àlicia al País de les Meravelles, la Princesa i el Pèsol, Patufet, Pinotxo, Blancaneus i els set nans... Entrar al Parc de la Ciutadella de Barcelona el 8 de maig que ve serà com endinsar-se en un espai sobrenatural on tots els personatges dels contes de la literatura universal s'hauran donat cita. Tot passejant pels tallers i gaudint dels espectacles, ens els trobarem a tots i compartirem amb ells vuit hores de festa.

La 28a Tamborinada serà la gran festa dels contes i dels llibres, amb prop de cinquanta tallers i jocs per a totes les edats i una vintena dels millors espectacles de les nostres companyies. Música, contes, jocs, circ, pallsos, sorpreses i una inauguració i una cloenda espectaculars és el que La Roda proposa als fidels tamborinaires en aquesta 28a edició de la festa major de les prop de 100 entitats de tot Catalunya que formen part de La Roda.

espectacles durant tot el dia

Després de la inauguració a les 11.30 del matí, comença la mostra d'espectacles per a tots els públics. Un programa de luxe, amb alguns dels millors grups catalans de circ, pallsos, música, contes, teatre i animació.

- **Mag Magoo** celebra amb nosaltres els seus vint-i-cinc anys de màgia amb l'espectacle *Mag Màgia*. (12.30 h i 16 h)
- **Tot Circ** ofereix el seu espectacular taller de circ durant tot el dia, amb tot el que fa falta per transformar-se en un veritable artista de circ.
- La gran titellaire **Teia Moner** ens presenta els seus *Contes tel·lúrics*. (12.30 h i 16 h)
- **Boni**, el gran mestre del circ, ens explica les seves ambicions artístiques en un genial espectacle, *In situ*. (12.30 h i 16 h)
- Gran festa de la música i de l'escuma amb l'energètic **Pep Callau** i els **Pepsicolen**. (13 h i 16 h)
- Els *Romanços* de **Jaume Arnella** ens esperen amb la seva ironia i sentit de la festa. (12.30 h i 16 h)
- **Marduix Teatre**, la gran companyia de titelles, ens explica les aventures d'*En Miquel sobre l'asfalt*. (13.30 h i 17 h)
- *Cap problema*, amb l'inigualable i genial pallaso **Marcel Gros**. (12 h)
- Gran estrena del nou espectacle de **Desastrosus Cirkus**, *Circant la mar brava*. (12 h)
- La màgia del circ oriental arriba a Barcelona amb l'escola cambodjana **Phare Ponleu Selpak**. (13 h)
- **Karoli** ens presenta un veritable fenomen, *L'home roda*. (17 h)
- La magnífica companyia **De Calaix** ens ofereix el cafè concert de la 28a Tamborinada. (14 h)
- *Canya al ball*, és el que ens espera amb l'energia de **Xarop de Canya**. (17 h)
- I passejant per tot el parc, trobarem els personatges fantàstics de **Sold & Ats** i *En Quimet i el seu tricicle*, de la companyia **Galiot Teatre**.

A partir de les onze del matí, prop de 1.000 voluntaris ofereixen una mostra de la feina que fan a les seves entitats amb la col·laboració de la Fundació La Roda. Proposen als infants i joves de totes les edats activitats lúdiques divertides i originals. N'hi ha per triar i remenar, i els protagonistes seran els personatges dels contes de la nostra infància.

**50 jocs
i tallers per triar**

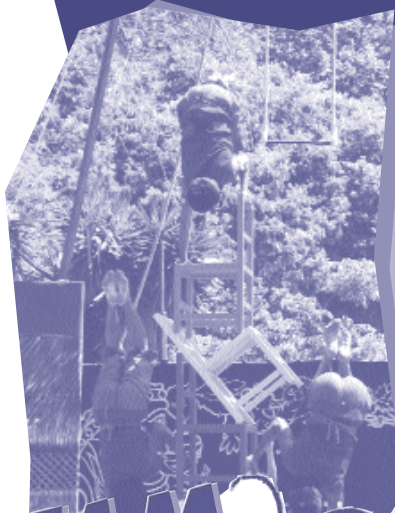
L'Agrupació de Colles de Geganters i la Ludoteca de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya per als més petits

Ja és una tradició, i no faltaran a la cita. Capgrossos, gegants i gegantons faran les delícies dels petits, que podran jugar amb ells. Hi quan ho hagin fet, podran escollir entre els nombrosos jocs de la Ludoteca del departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya.

l'escola de circ cambodjana phare ponleu selpak a la tamborinada

L'escola de circ Phare Ponleu Selpak torna a Barcelona després de la seva visita de fa dos anys a la Tamborinada. En aquella ocasió el públic va contemplar per primera vegada la proposta de circ khmer de la companyia, que ara presenta el seu nou espectacle, *De quatre a cinc*.

En aquest nou espectacle, cinc acròbates, contorsionistes, trapezistes i malabaristes, acompanyats de cinc músics de música tradicional khmer, encadenen números

plens de poesia i d'humor. L'espectacle uneix la tradició khmer del teatre Bassac i els corrents del nou circ francès en una proposta artística original, màgica i totalment contemporània.

L'escola Phare Ponleu Selpak, que en llengua khmer vol dir 'la llum de l'art', té una clara voluntat social i educativa. Constitueix per als joves que en formen part una sortida a la seva exclusió social i una porta d'accés a l'educació. L'origen és una associació creada el 1986 en un camp de refugiats a la frontera tailandesa per reforçar la cultura khmer. El 1992, després del retorn dels refugiats al seu país, l'associació crea un centre d'animació a Anc Anh, a la perifèria de Battambang, un poble a l'oest de Cambodja on viuen pagesos sense terra i sense recursos. Hi desenvolupen un projecte format per una biblioteca, activitats de tipus educatiu i cultural i una escola de circ, Phare Ponleu Selpak, que neix l'any 1998 i acull infants del carrer. En aquests moments, l'escola està formada per un grup preprofessional de 25 joves de 14 a 22 anys, la primera generació d'alumnes de l'escola; un grup de prevenció, format per 18 joves de 16 a 19 anys amb espectacles de sensibilització i de prevenció sobre les mines antipersona, les discapacitats i la sida; i un grup format per la segona generació d'alumnes, amb 30 infants i joves de 13 a 16 anys.

el vent del nord bufa a la 28a tamborinada

La companyia El Vent del Nord ha dissenyat els espectacles d'inauguració i de cloenda de la 28a Tamborinada sota la direcció de Jordi Amenós i la direcció musical de Sam Atencia.

El Vent del Nord ens convida a formar part d'un espectacle de gran format que omplirà de contes la Tamborinada. Vuit músics tocaran una banda sonora única i marcaran les evolucions aèries d'unes ballarines i d'uns trapezistes sorprenents. El Vent del Nord bufarà per a nosaltres amb tota la seva energia i ens portarà unes imatges i unes sensacions inoblidables. Jordi Amenós serà el mestre de cerimònia d'aquest espectacle irrepetible fet a mida especialment per als visitants de la Tamborinada.

Desastrosus Cirkus presenta el seu nou espectacle, *Circant la mar brava*, una producció que accentua la línia de treball habitual de la companyia amb la incorporació de nous artistes i números innovadors i espectaculars.

desastrosus cirkus estrena a la tamborinada el seu nou espectacle

Joan López, Carla Fontes, Asier Garnatxo i Menu Carvajal, els membres de Desastrosus Cirkus, emprenen un nou rumb, un viatge còmic, una aventura d'ultramar, en què l'humor, l'amor i el joc guien la nau fins al Paradís del Circ. *Circant la mar brava*, que s'estrena a la Tamborinada, és un viatge d'anada i de tornada, amb increïbles números aeris, malabars, monocicles, clown... Tot ben amantit amb el característic humor de Desastrosus Cirkus. Amb *Circant la mar brava*, el sisè espectacle des que la companyia va néixer el 1989, Desastrosus Cirkus segueix apostant per un llenguatge visual en la línia de les tendències actuals del nou circ europeu, sense perdre les seves arrels: el teatre de carrer.

incorporacions

XIXELL una nova entitat a la Roda

Des del passat mes de gener la Fundació La Roda té una nova entitat entre les seves files. Es tracta del Centre d'Esplai Xixell de l'Hospitalet de Llobregat.

L'esplai Xixell va néixer fa vint-i-cinc anys i forma part del Movibaix, de la Federació Catalana de l'Esplai i del Consell de la Joventut de l'Hospitalet.

Està format per prop de 30 monitors i voluntaris, que de dilluns a dissabte, de les 4 de la tarda fins a les 8 del vespre, s'ocupen dels 370 infants i joves, amb edats compreses entre els 3 i els 18 anys, que participen a les seves activitats. A més, l'entitat també organitza camps d'hivern i d'estiu, colònies, campanyes, rutes i camps de treball, a banda d'activitats amb motiu de la Festa Major o d'altres esdeveniments de la població.

Per al seu vint-i-cinquè aniversari l'entitat ha programat diverses activitats de celebració, que es clouran el setembre amb l'exposició "25 anys d'esplai al centre de l'Hospitalet", una exposició que es farà als nous locals de l'entitat, una fita llargament esperada per tots els membres de l'esplai.

C. Joan Pallarès, 32
08901 L'Hospitalet de Llobregat
Tel.: 93 338 06 44

■ Programació teatral de la Fundació La Roda

teatre a solsona i teià

A banda de les seves programacions habituals als barris, que es faran fins al mes de juliol i tornaran al setembre, la Fundació La Roda continua la seva tasca d'oferir programacions teatrals de qualitat als infants i joves d'algunes poblacions catalanes a petició dels seus ajuntaments.

Aquest any Solsona i Teià estan gaudint d'una programació de gran qualitat fins al mes de juny. Companyies de gran renom com el Mag Lari, la Cia. de Teatre Anna Roca, Titelles Babi i The Farrés Brothers participen en aquestes programacions.

Propostes formatives a l'Escola d'Estiu de l'Incavol i a la Festcat

La Roda ha fet diverses propostes de cursos i tallers a les dues escoles d'estiu que cada any es convoquen a Catalunya.

A l'Escola d'Estiu de l'Incavol (Puigcerdà, 30 de juny i 1-3 de juliol) la Fundació ha ofert un curs de teatre social, de targetes animades, de vídeo i de paper. A la Festcat, Escola Catalana de la Festa, la Roda ha proposat tallers de targetes animades i de circ, i un curs de teatre com a eina d'intervenció social i educativa. La Festcat, organitzada pel Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana, es farà a Llívia, Viladrau, Horta de Sant Joan i Esterri d'Àneu (11-17 de juliol).

Continua la programació al Corte Inglés de Cornellà de Llobregat i de Girona

A petició del Corte Inglés, la Fundació La Roda s'encarrega de la dinamització dels centres de Cornellà de Llobregat i de Girona. La Roda ofereix una programació d'espectacles de tots els gèneres per als infants i les famílies amb els millors grups artístics catalans. La programació a Girona es durà a terme del maig al setembre i la de Cornellà fins a finals d'any.

■ ARSIS crea un cibercafé i programa cursos d'informàtica per a dones

Un cibercafé al servei del barri

El passat 28 de gener, l'Associació ARSIS de Badalona, membre de la Fundació La Roda, va inaugurar un cibercafé, obert cada dia de la setmana, per oferir serveis de cafeteria, bar i connexió a internet als seus membres i als veïns. Ara, des del mes de març i fins al mes de juny, aquest cibercafé ofereix dos cursos d'informàtica.

Es tracta de dos cursos adreçats a dones, un d'iniciació i l'altre d'ofimàtica, realitzats conjuntament amb l'Observatori per la Violència de Gènere de Badalona. La finalitat dels dos cursos és permetre que les alumnes tinguin més recursos i informació per a la seva promoció personal, social i laboral. Aquesta activitat entra de ple en els objectius de l'Observatori per la Violència de Gènere, que pretén prevenir aquesta situació mitjançant accions que eliminin la discriminació de les dones. Els cursos es fan cada tarda de les 7 a les 9 i s'acabaran al juny.

ARSIS
C. General Weyler, 257, bxs.
08912 Badalona
Tel.: 902 888 607
www.arsis.org

Taller de llibres animats

Pep Gómez

El tallerista. Pep Gómez, titellaire i enquadernador, és animador cultural, conferenciant i professor de les arts relacionades amb el llibre i la papiroflèxia, disciplina de la qual és un dels especialistes més importants a Catalunya.

El taller. Els llibres animats són els que inclouen elements que es pleguen i despleguen quan es tanca i s'obre un llibre o que es mouen quan s'accionen uns mecanismes determinats. S'utilitzen per representar escenes i personatges que il·lustren el conte o la història que conté el llibre d'una manera més viva i imaginativa. Alguns dels llibres fets amb aquesta tècnica són autèntiques meravelles i fan les delícies dels més petits, però també de qualsevol adult sensible a la bellesa dels llibres il·lustrats.

El taller de Pep Gómez, que s'adapta a les necessitats i objectius dels participants, ensenya els secrets de fabricació d'aquests llibres animats i proposa que cadascú faci el seu.

fitxa tècnica

Infraestructura: es necessita una sala àmplia ben il·luminada, amb taules i cadires, perquè els participants puguin treballar còmodament. **Edat:** a partir de 15 anys.

Dificultat: moderada.

Contingut: en primer lloc es fan les tapes del llibre i després es passa a realitzar els diferents models de mecanismes i de targetes animades que constituiran el llibre final: plans paral·lels, capes flotants, mecanismes en V, capses, braços mòbils, elements rotatius, pèndols, articulacions, etc. El llibre, finalment, es decora amb llapis de color, carbonets o pastels.

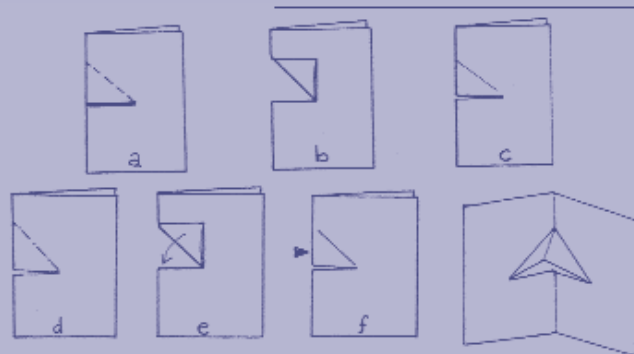
Pressupost: mitjà.

així de senzill...

• mecanismes d'una sola peça

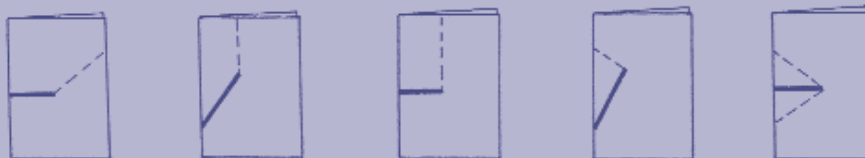
Procés:

- Fer el tall
- Plegar en vall
- Desplegar
- Fer el mateix plec en muntanya
- Desplegar
- Enfonsar i repassar els plecs

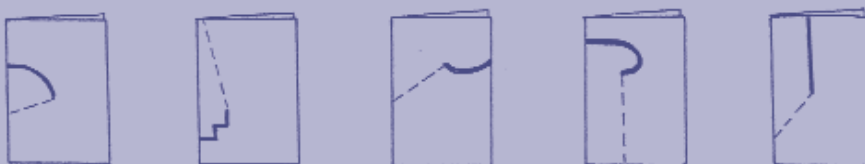

• exercicis

només amb un tall i variant l'angle del plec

variant la forma del tall

Els exercicis anteriors generen formes tridimensionals simètriques, si volem fer formes asimètriques, abans de començar a plegar el paper o cartolina, hem de dibuixar la figura que pretenem obtenir i tot seguit fer el tall i el procés habitual.

